

De toekomst van de Asser sportaccommodaties

Verkenning van ontwikkelingen en toekomstige koers

Definitief

Gemeente Assen

Grontmij | Marktplan
Houten, 25 januari 2010

Verantwoording

Titel : De toekomst van de Asser sportaccommodaties
Subtitel : Verkenning van ontwikkelingen en toekomstige koers
Projectnummer : 284070
Referentienummer :
Revisie :
Datum : 25 januari 2010

Auteur(s) : Frans Rinsema
E-mail adres : frans.rinsema@grontmij.nl
Gecontroleerd door :
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door :
Paraaf goedgekeurd :
Contact : De Molen 46
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
T +31 30 634 48 00
F +31 30 635 00 70
info@grontmijmarktplan.nl
www.grontmijmarktplan.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Opdrachtformulering	5
2	Ontwikkelingen en beleid	6
2.1	Demografische ontwikkelingen	6
2.2	Maatschappelijke, economische en culturele trends	7
2.3	Ruimtelijk beleid	7
2.4	Sportbeleid.....	8
2.5	Nota Sportaccommodaties in Assen 2008-2025	8
2.6	Gemeentelijk evenementenbeleid 2009-2012	9
2.7	Beleid omliggende gemeenten	9
2.8	Provinciaal sportbeleid.....	9
3	Kansen voor de sportaccommodaties in Assen.....	11
3.1	Kansen vanuit bevolkingsontwikkelingen	11
3.2	Kansen vanuit maatschappelijke en economische ontwikkelingen	11
3.3	Kansen vanuit het beleid.....	12
3.4	Kansen vanuit het Drents Olympisch Plan	12
3.5	Kansen vanuit plannen en initiatieven	13
3.5.1	Stadsbroek.....	13
3.5.2	Topsportal	15
3.5.3	TT-circuit	15
3.5.4	Overige plannen.....	16
3.6	Conclusie/visie	17
4	Verbetering en completering van het breedtesportaanbod	18
4.1	Beweedpark Stadsbroek.....	18
4.1.1	Beheer en organisatie beweegpark	18
4.1.2	Mogelijkheden verbindingen en multifunctionaliteit	19
4.1.3	Ruimtelijke voorwaarden.....	20
4.1.4	Verdere upgrading	20
4.1.4.1	Beachvelden	21
4.1.4.2	Overkapping ijsbaan en aanleg ijshockeyvloer en jaarrond openstelling	21
4.1.4.3	Overkappen wielerkombaan	21
4.2	Wijkgerichte sportvoorzieningen	21
4.3	Aangepaste sport.....	22
4.4	Samengevat.....	22
5	Kansen topsport- en grootschalige leisureaccommodaties	23
5.1	Overdekte atletiekbaan	23
5.2	Overdekt wielerdome	24
5.3	IJshal.....	24
5.4	Zaalsport (topsporthal).....	24
5.5	Skihal	24
5.6	Klimhal	25
5.7	Samengevat.....	25

6	Samenvatting en aanbevelingen.....	26
6.1	Samenvatting	26
6.2	Aanbevelingen	27

Bijlage 1: Doelstellingen en keuzes sportbeleid Assen

Bijlage 2: Kansen nieuwe stedelijke sportaccommodaties

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Sport is een “hot-item” in Assen, en Sportstad Assen is sterk in ontwikkeling. Op het gebied van sportaccommodaties speelt in Assen een groot aantal ontwikkelingen. In het afgelopen jaar is binnen het college en de raad van de gemeente regelmatig gesproken over verschillende sportaccommodatieontwikkelingen: de ontwikkeling van een wielercentrum, de realisatie van een openluchtwembad, ideevorming voor een topsportvoorziening, de voorbereidingen voor sporthal Stadsbroek en de toekomst van De Smelt. In een motie van de politieke partij PLOP is vervolgens de behoefte aangegeven om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van synergie binnen een multifunctionele sportaccommodatie geschikt voor zwem-, wiel-, ijs-, of wintersport gerelateerde sporten en mogelijkheden voor diverse indoorsporten waaronder bijvoorbeeld een klimwand.

Sommige aspecten vragen om besluiten en acties op relatief korte termijn. Andere aspecten kunnen worden meegenomen in een visie voor de langere termijn. En dan zijn er nog ontwikkelingen, plannen en ideeën die in diverse onderzoeken en nota's nog niet zijn benoemd. Vanuit al die ontwikkelingen, gedachten, aanbevelingen, meningen en standpunten wil dit rapport een hoofdroute voor het Asser sportaccommodatiebeleid voor de langere termijn uitstippelen.

1.2 Opdrachtformulering

De opdracht bestaat uit de volgende deelopdrachten:

1. In kaart brengen van de lokale, regionale en provinciale initiatieven in het publiek en privaat domein naar stedelijke en regionale sportaccommodaties.
2. In kaart brengen van de levensduur en/of -verwachting van de nu in Assen en omgeving aanwezige stedelijke en regionale sportaccommodaties.
3. Op basis van de resultaten van de hiervoor aangegeven deelonderzoeken en studies een visie voor de lange(re) termijn (na 2015) ontwikkelen op het te voeren gemeentelijk beleid m.b.t. stedelijke en mogelijke in Assen te vestigen regionale sportaccommodaties. Hierbij dient ook aangegeven te worden welke functies en/of accommodaties in aanmerking komen voor toevoeging aan het op korte termijn (2010-2012) te realiseren multifunctioneel sportcomplex op sportpark “Het Stadsbroek”.

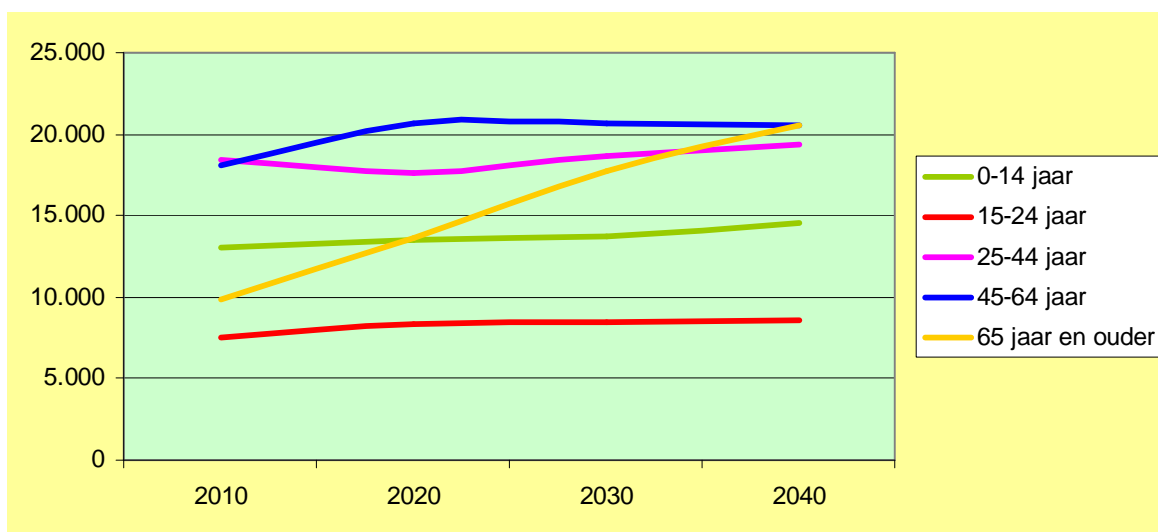
In het onderzoek dient in elk geval aan de volgende takken van sport aandacht te worden besteed: zwemmen, wielrennen, schaatsen, ijshockey, skiën en klimmen.

2 Ontwikkelingen en beleid

In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal algemene ontwikkelingen die van invloed zijn op de sportdeelname en het daaruit resulterende accommodatiegebruik. Ook het beleid van de gemeente voor zover dat van invloed is op sport en sportaccommodaties beschrijven we hierbij. We gaan daarbij niet alleen in op de ontwikkeling of het beleid zelf, maar vooral ook op de gevolgen daarvan voor de toekomst.

2.1 Demografische ontwikkelingen

Van groot belang voor het gebruik van de sportaccommodaties is de omvang en de samenstelling van de bevolking, zowel in als rondom Assen. De afgelopen 10 jaar is Assen flink gegroeid van 58.000 naar 66.000 inwoners. De groei vond plaats bij zowel de jeugd en bij de 50-plussers. De komende jaren is volgens de bevolkingsprognose provincie Drenthe 2009 verdere groei te verwachten, met name dankzij woningbouwontwikkelingen. Volgens de Provincie groeit de bevolking van Assen tot 2040 nog verder naar ruim 80.000 inwoners. De samenstelling van de bevolking verandert daarbij:

Vooraf de verdubbeling van de groep 65+ valt op, de andere leeftijdsgroepen vertonen een lichte groei. Er vindt dus een flinke vergrijzing plaats en dat is in lijn met de bevolkingsontwikkelingen elders in de provincie Drenthe. De bevolkingsomvang van de provincie blijft tot 2030 redelijk constant rond de 495.000 inwoners (bron: bevolkingsprognose provincie Drenthe 2009), daarna daalt het aantal inwoners naar zo'n 470.000. De meeste gemeenten krimpen, alleen Assen, Meppel en Hoogeveen kennen naar verwachting een groei die van betekenis is. Het aantal 65-plussers neemt tot 2040 toe van 100.000 naar 150.000, de meeste Drentse gemeenten ontgroenen.

2.2 Maatschappelijke, economische en culturele trends

- Hoewel de economische situatie in 2009 niet erg gunstig is, mag onder invloed van algemene conjuncturele ontwikkelingen worden aangenomen dat in de periode tot 2030 het tij weer zal keren. Toch zal de huidige economische situatie nog wel een schaduw werpen over de jaren die komen. De bomen reiken niet tot in de hemel en herbezinning op diverse beleidsterreinen is noodzakelijk.
- In de afgelopen tijd is de arbeidsparticipatie in Drenthe sterk gegroeid en zijn huishoudens welvarender geworden. De huidige crisis brengt hier wellicht vertraging in, maar naar verwachting zal die draad wel weer worden opgepikt. Een toenemend verlangen om arbeid en zorg te kunnen combineren, een trend die al is ingezet, zal ook in de toekomst blijven bestaan.
- De druk op de vrije tijd neemt naar verwachting verder toe, mede door de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd.
- Hoewel het percentage mensen met overgewicht in de eerste helft van dit decennium weliswaar wat is afgenomen, is in de tweede helft juist weer toename van dat percentage waargenomen. De aandacht voor gezondheid en beweging zal daarom blijven bestaan. In Drenthe is het aantal mensen met overgewicht relatief hoger dan in de rest van Nederland.
- De informatisering neemt verder toe. Steeds meer mensen nemen deel aan virtuele sociale netwerken, hebben toegang tot allerlei informatiebronnen en krijgen te maken met de noodzaak om keuzes te maken uit het omvangrijke aanbod van contacten en activiteiten. Dat werkt enerzijds verdere individualisering in de hand (keuzes voor jezelf, op het moment dat het je uitkomt), anderzijds kan het juist de hang naar een nieuw soort collectivisme versterken, waarbij mensen elkaar juist opzoeken. Maar dan wel onder duidelijk vastgestelde randvoorwaarden en afgebakende verplichtingen.
- Meer waardering voor topsport. We zien dat topsport niet alleen op nationaal, maar ook op lokaal niveau steeds meer omarmd wordt. Enerzijds omdat topsport mogelijkheden geeft voor profilering (city marketing, naamsbekendheid), anderzijds omdat van topsport een werende kracht uitgaat naar breedtesport: het zijn communicerende vaten.
- Toenemend milieu- en duurzaamheidsbewustzijn, wat resulteert in meer aandacht voor energiezuinigheid en keuze in materiaalgebruik.
- Beperkte ruimte. In Nederland is in de periode tot 2030 naar verwachting zo'n 144.000 ha (=200.000 voetbalvelden) extra ruimte voor sport en recreatie nodig. Gezien de schaarse ruimte valt er niet aan te ontkomen om te combineren, accommodaties gezamenlijk te gebruiken en meervoudig gebruik mogelijk te maken. Ook Assen ontkomt daar niet aan.

2.3 Ruimtelijk beleid

In het kader van dit onderzoek is vooral het Masterplan Assen Zuid relevant. In het Masterplan Assen-Zuid spreken provincie Drenthe en gemeente Assen de ambitie uit Assen-Zuid de komende jaren te ontwikkelen tot dé zuidpoort van het Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen. Het gebied ten westen van de A28 zal zich verder ontwikkelen tot toeristisch-recreatieve trekpleister met (inter)nationale uitstraling. De uitbreidingsplannen van het TT-circuit in de vorm van TT World en de mogelijke erkenning als nationaal evenemententerrein zijn belangrijke aanjagers voor de ontwikkeling van het Masterplan.

Als uitwerking van de Regiovisie Groningen-Assen heeft de Gemeente Assen in nauwe samenwerking met Provincie Drenthe een structuurplan voor de westelijke stadsrand van Assen vastgesteld. Het is een integrale visie op de ontwikkeling van wonen, werken, natuur en recreatie in de stadsrand. Ontwikkeling van nieuwe waarden en behoud en versterking van bestaande waarden staan hierbij centraal. In de stadsrand wordt tevens ruimte geboden voor verschillende vormen van recreatie, waarbij de meer intensieve vormen van recreatie worden gezoneerd in de zuidwestelijke stadsrand rond het TT-circuit en de extensieve vormen meer noordelijk rond Recreatiegebied Baggelhuizen en het bosgolfterrein. Bij Recreatiegebied Baggelhuizen kan ook worden gedacht aan combinaties van natuur en cultuur. Om van het recreatiegebied Baggelhuizerplas een lokale en regionale trekpleister te maken, moet er wel wat gebeuren. De plas zal geschikt en aantrekkelijk moeten worden gemaakt voor gevarieerd recreatief gebruik. Sportmogelijkheden kunnen daar ook toe behoren.

2.4 Sportbeleid

De Kadernota Sport en Beweging 2009-2016 van de gemeente Assen geeft terecht aan dat Assen in beweging is als gevolg van de veranderende bevolkingsomvang en -samenstelling. Het aanbod van sportvoorzieningen (in brede zin) moet mede daarom ook worden aangepast. Maar ook andere maatschappelijke bewegingen een voorname rol, onder andere:

- Gezonde leefstijl krijgt meer aandacht
- Meer sporten buiten verenigingsverband
- Bredere maatschappelijke rol voor verenigingen
- Achterstand sportdeelname bij bepaalde groepen
- Sport en bewegen als onderdeel van integrale aanpak samen met diverse sectoren

De gemeente wil de Assenaren in beweging krijgen en daarbij is een aantal hoofddoelstellingen en keuzes gemaakt. In bijlage 1 zijn deze weergegeven. De sportaccommodaties zijn vooral een middel om de verschillende doelen te kunnen verwezenlijken. **Spreiding, meervoudig en intensief gebruik en kruisbestuiving met voorzieningen voor andere functies** vormen daarbij de hoofdbestanddelen. De nota borduurt daarbij voort op de rapportage 'Sportaccommodaties in Assen 2008-2025'.

2.5 Nota Sportaccommodaties in Assen 2008-2025

Op het gebied van sport- en onderwijsaccommodaties spelen in Assen veel ontwikkelingen die gericht zijn op zowel een kwalitatieve als kwantitatieve verbetering van het aanbod. In de nota is het accommodatiebeleid uitgewerkt voor de bestaande voorzieningen op basis van een analyse van de huidige voorzieningen, capaciteit en benutting en is nagegaan wat voor de nabije toekomst extra benodigd is om de ambities van Assen waar te maken. Enkele uitgangspunten:

- faciliteiten bewegingsonderwijs voldoende en laagdrempelig toegankelijk voor kinderen en jeugd
- uitnodigend voor inwoners die in het dagelijks leven minder geneigd zijn te bewegen, in combinatie met verhoging inzet op gemeentelijke sportstimulering
- faciliteren waartoe Assen normatief verplicht is, zwaar inzetten op sport en bewegen in de directe omgeving en geen specifieke ontwikkeling van topsportaccommodaties.

Uit de nota vloeit een aantal ambities voort. De ambities zijn als volgt verwoord:

- A. De gemeentelijke sportaccommodaties en –voorzieningen dienen ten behoeve van het bewegingsonderwijs en de verenigingssport ten minste te voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen zoals die door de sportkoepel NOC*NSF worden gehanteerd.
- B. In het kader van sport en bewegen dienen alle Assenaren laagdrempelig toegang te hebben tot sportvoorzieningen in de directe woonomgeving die bij voorkeur gekoppeld zijn aan onderwijsinstellingen en bestaande sportaccommodaties.
- C. Door nieuwbouw en/of renovatie dient de stad verspreid over een aantal centrale locaties te gaan beschikken over multifunctionele sportaccommodaties.

Verder geeft de nota een concreet beeld van het benodigde accommodatieaanbod in 2012 en een doorkijk naar 2025. Voor de periode tot 2012 worden genoemd:

- Voetbal, diverse locaties: vervanging natuurgras door kunstgras, uitbreiding kleedkamers;
- Wielrennen/skeelers: nieuwe wielers-/skeelerparkoers en wielersbaan;
- Aanpassingen TT-circuit
- Mogelijke verplaatsing hockey
- Realisatie zorgbad bij MFA Baggelhuizen
- Sluiting 5 gymzalen;
- Nieuwbouw sporthal Stadsbroek;
- Nieuwbouw sporthal Kloosterveste, sportzaal Baggelhuizen, 3 gymzalen.

Voor de periode tussen 2012 en 2025 zijn de volgende mogelijke accommodatieacties genoemd:

- Nieuwbouw sporthal centrumgebied ter vervanging van gymzalen (plan)
- Nieuwbouw sporthal Dr. Nassau College ter vervanging van gymzalen (plan)

De meeste acties zijn ingegeven door de noodzaak om aan de toekomstige kwantitatieve behoefte te kunnen voldoen. Maar ook de kwaliteit is een belangrijke richtinggevende factor. In dat licht zijn diverse onderzoeken verricht of zijn partijen plannen aan het ontwikkelen. In het volgende hoofdstuk gaan we in op de plannen.

2.6 Gemeentelijk evenementenbeleid 2009-2012

Evenementen spelen een belangrijke rol bij het verbeteren van de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad. Enerzijds betreft het grote evenementen met een (inter)nationale uitstraling, anderzijds kleinere evenementen op lokaal tot buurtniveau. Sportevenementen vormen een belangrijke groep, waarbij de motorsport dankzij het TT-circuit is verbijzonderd. Met evenementen wil Assen onder meer een eigen identiteit en imago uitstralen, een gevarieerd aanbod geven en aantrekkelijk zijn voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Daarvoor is een centrale regie noodzakelijk en zal met diverse partijen moeten worden samengewerkt. Het plannen van locaties en beschikbaar stellen van faciliteiten, waaronder accommodaties, is daarbij een belangrijk aspect.

2.7 Beleid omliggende gemeenten

De sportbeleidsplannen van de direct omliggende gemeenten (i.c. Noordenveld, Midden-Drenthe, Aa en Hunze en Tynaarlo) richten zich wat accommodatiebeleid betreft voornamelijk op de lokale vraag. Zaken als integratie van sport en andere functies, instellen van combinatiefunctionarissen en sportgedragbeïnvloedende maatregelen voeren de boventoon. In kwantitatieve zin zijn de omliggende gemeenten dan ook uitgegroeid – de uitdaging ligt vooral bij het vraagstuk van de vergrijzing, het levensduurbestendig maken van voorzieningen en de bezettingsgraad. MFA's, brede scholen en dergelijke spelen daarop in. En dat heeft tevens een duidelijke kwalitatieve link: alleen bouwen voor omvang is tegenwoordig niet meer zinvol, de diverse aard van het huidige en toekomstige gebruik (doorlopend aanbod van activiteiten op het gebied van bijv. onderwijs, sport, cultuur, opvang) staat voorop. Hoe flexibeler de accommodatie en hoe breder het programma, hoe toekomstbestendiger.

De omliggende gemeenten richten zich dus vooral op kleinschaliger accommodaties die lokaal gericht zijn. Voor bepaalde soorten accommodaties of specifieke sporten is in de veelal kleinere kernen onvoldoende draagvlak. Dat vergroot indirect de druk op Assen om te voorzien in gemeenteoverstijgende voorzieningen. De bevolkingsontwikkelingen in de buurgemeenten (vergrijzing en ontgroening, zie paragraaf 2.1, laatste alinea) vergroten die druk.

Daarentegen zijn de grotere kernen in Drenthe zich aan het richten op grootschaliger accommodaties. Hoogveen herontwikkelt sportpark Bentinckspark waarbij sport- en onderwijsaccommodaties integraal in de planvorming zijn opgenomen. Ook is er plaats voor leisurevoorzieningen. Als gevolg van die ontwikkeling moet het bestaande wielerparkoers worden verplaatst.

In Emmen wordt het Noorder Dierenpark verplaatst. Op een nabijgelegen locatie (> 60 ha!) komt een 'belevenspark' met onder meer het nieuwe dierenpark en theater. Daarnaast is er ruimte voor andere leisure- en ook sportontwikkelingen, waarbij gezinspeeld wordt op voorzieningen in de outdoorsfeer.

2.8 Provinciaal sportbeleid

De provincie Drenthe heeft een Sociale Agenda opgesteld voor de periode 2009-2012. Daarin wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan sportdeelname. De Provincie ondersteunt de breedtesport, met name door verenigingsondersteuning (doel: sterke verenigingen). De Provincie streeft één provinciaal programma na ('Mijn beweging') voor bevordering van een actieve leefstijl. Tot de doelstellingen van dat programma behoren o.a. 100 combinatiefuncties in Drenthe, tezamen met het ontwikkelen van brede scholen/dagarrangementen, jaarlijks een (inter)nationaal topsportevenement en het ontwikkelen en operationaliseren van een Olympisch Plan Drenthe 2028. Vooral dat laatste heeft gevolgen voor de fysieke sportinfrastructuur in Drenthe.

Drenthe 2028

Drenthe wil zich de komende jaren ontwikkelen als een provincie waarin sport en beweging een belangrijke rol spelen. Het Drents Olympisch Plan moet de inzet van sport in het omgevingsbeleid en de economische structuur versterken. Cruciaal daarbij is de realisatie van een sportlandschap dat wordt bepaald door vijf grote zogeheten Beweegparken (zie kader) waarin top- en breedtesport elkaar ontmoeten. Zoveel mogelijk mensen worden uitgedaagd om in beweging te komen én om topsportfaciliteiten te ontwikkelen. De parken zijn gekoppeld aan steden en grootschalige recreatievoorzieningen op het platteland en door middel van routenetwerken met elkaar verbonden. Ze moeten duurzaam zijn en gemakkelijk toegankelijk voor grote groepen mensen. Naast de vijf Beweegparken komen er op dorps- en wijkniveau Beweegbuurten, waarin de Brede School het middelpunt is. Op het terrein van onderwijs, sport, gezondheidszorg, welzijn, cultuur en andere vormen van educatie wordt optimaal samengewerkt.

Wat de sporten betreft richt 'Drenthe 2028' zich in de eerste plaats op vijf A-sporten en even zoveel B-sporten. De eerste groep is gekoppeld aan de Beweegparken. Het gaat dan om wielrennen, atletiek, triatlon met een link naar outdoorsport, hippische en motorsport. De B-sporten hebben een rechtstreekse verbinding met een regio of regionale ontwikkeling, te weten korfbal en tennis in de regio zuidwest, handbal en schietsport in zuidoost en beachvolleybal in regio noord. Wat het aangepast sporten betreft, heeft Drenthe zich bewezen als organisator van grote evenementen. Die worden per definitie in samenhang georganiseerd en om die reden wordt aangepast sporten niet apart benoemd. Overigens blijft er voldoende ruimte voor sporten die niet onder de genoemde categorieën vallen.

BEWEEGPARKEN:

In 2028 wordt het sportlandschap in Drenthe bepaald door vijf beweegparken. Dit zijn multifunctionele 'themaparken', waarin sporttrainingscentra en sportbelevingsparken zijn ondergebracht én die gekoppeld zijn aan de A-sporten. Rondom de parken ontstaat er een gevarieerd aanbod aan routenetwerken voor elke sporter.

De parken zijn in eerste instantie bedoeld om zoveel mogelijk mensen uit te dagen, om in beweging te komen én om topsport-trainingsfaciliteiten, uniek voor Nederland, te realiseren. Voor mensen uit Drenthe, sporters, nog-niet sporters, maar ook interessant genoeg voor mensen buiten de provincie. Voor een dagje maar zeker ook voor een vakantie. Maar juist ook voor topsporters, die kiezen voor een permanent woonverblijf in Drenthe. De topsporter wordt desgewenst, voorbereid om naadloos de sportcarrière te vervolgen door werkzaam te kunnen worden binnen een beweegpark in de recreatief toeristische sector.

De faciliteiten van het park worden ook benut voor recreatiesporters en recreatiesport-toeristen. Diverse faciliteiten worden multifunctioneel gebruikt. Dat door dat bijvoorbeeld de trainingen vrij te bezoeken zijn, maar ook doordat er extra faciliteiten zijn, waardoor bijvoorbeeld recreatiesporters (al dan niet virtueel) kunnen meetrainen of wedijveren met de topsporters. Ook een thema sportmuseum is er voor de passieve 'sportieveling', mediasportbelevingen, sportfitheidstesten. Toerisme, verblijfsrecreatie en het onderwijs sluiten met hun ontwikkelingen aan op de beweegparken.

De parken zijn gekoppeld aan steden en grootschalige recreatievoorzieningen op het platteland, maar organisatorisch, inhoudelijk en logistiek door middel van de routenetwerken met elkaar verbonden.

3 Kansen voor de sportaccommodaties in Assen

In dit hoofdstuk beschrijven we welke kansen we vanuit de ontwikkelingen en het beleid onderscheiden, welke plannen en ideeën momenteel worden uitgewerkt en hoe één en ander tot een samenhangende visie kan worden samengevat.

3.1 Kansen vanuit bevolkingsontwikkelingen

De bevolkingsontwikkelingen in Assen houden voor het accommodatieaanbod het nodige in:

- **Meer jeugd** draagt bij aan het behoud van draagvlak voor de accommodaties, en wellicht de noodzaak tot uitbreiding.
- De vergrijzing heeft naar verwachting geen negatieve invloed op de sportdeelname. Ouderen doen dan wel minder aan sport dan jongeren, maar de absolute toename van ouderen is zo groot, dat ook het relatieve **aantal ouderen dat aan sport zal doen zal groeien**. Er komen immers steeds meer ouderen met een 'sportverleden'. Meer ouderen betekent wel dat de focus bij sommige organisaties en accommodaties zal moeten worden verlegd. Bijvoorbeeld naar activiteiten overdag, waarmee de gebruiksintensiteit van accommodaties toeneemt.
- De ontgroening en bevolkingskrimp in de omgeving van Assen kan tot gevolg hebben dat daar het draagvlak voor bepaalde voorzieningen afneemt, met als gevolg een **toenemend draagvlak voor bovenlokale breedtesportvoorzieningen** in Assen.

3.2 Kansen vanuit maatschappelijke en economische ontwikkelingen

- **Toenemende aandacht voor sportdeelname**, zowel in het kader van gezondheidsbevordering als voor bevordering van gemeenschapszin en leefbaarheid.
- Oplossingsrichtingen om de spanning tussen ruimte, arbeid, zorg en vrije tijd te verminderen zijn in Assen al ingezet. Zo zijn op enkele plaatsen **Brede Scholen** ontwikkeld, waar zorg- en vrijetijdsactiviteiten samenkomen. **Dagarrangementen en combinatiefuncties** vormen tezamen een doorlopend aanbod van opvang, onderwijs, overblijfvoorzieningen, sport-, welzijns- en culturele activiteiten. De gemeente Assen geeft dus al invulling aan de programma's 'Mijn Dag' en 'Mijn Beweging' uit de Sociale Agenda van de Provincie. De ervaringen daarmee **bieden kansen om dergelijke concepten ook elders in de stad uit te bouwen**. Voor de sportaccommodaties betekent dit dat ze enerzijds niet te grootschalig moeten zijn (passend binnen een cluster van maatschappelijke voorzieningen), anderzijds van voldoende omvang moeten zijn om een wijk te kunnen bedienen.
- Vrijwilligerswerk blijft onder invloed van tijdsdruk en individualisering onder druk staan. De aard en het type vrijwilligerswerk zullen veranderen. Mensen willen korte, afgeronde klussen doen. Voor sportverenigingen is dat een ongunstige ontwikkeling, die kan worden opgevangen als verenigingen samenwerken en professionaliseren. Aanstellen van managers (met o.a. de accommodatie(s) in hun portefeuille) lijkt daarbij een oplossing, maar is alleen mogelijk bij voldoende draagkracht. Grotere verenigingen kunnen daar profijt bij hebben, kleinere verenigingen zullen nauwe samenwerking met die grotere clubs moeten zoeken. **Versterken van verenigingen in combinatie met clustering kan de totale sportinfrastructuur versterken**. Een voorwaarde is dat de software up-to-date is, bijvoorbeeld door een goede invulling wordt gegeven aan het beheer en (park)management.
- **Topsport krijgt meer aandacht en biedt mogelijkheden voor profilering**. Ontwikkelen van programma's en accommodaties ter bevordering van talentontwikkeling en topsport, maar dan wel binnen het kader van de breedtesport. **Kansen zijn er onder meer bij mo-**

torsport, wielersport en aangepaste sport. Bekeken zal moeten worden hoe deze benut kunnen worden en wat de bijdrage is voor de gemeenschap (maatschappelijk rendement).

- **Kwaliteitsverbetering sluit aan op de wensen van de sporter.** Consumenten worden kritischer en verwachten dat de diensten die aan hen worden geleverd voldoen aan hun eigen specifieke voorwaarden. Ook van sportaccommodaties worden de nodige kwaliteit gevraagd: ze moeten uitstekend zijn voor de sporter, het sportteam en de sporttak, andere sporttakken mogelijk maken, voldoende ruimte bieden aan talenten en ook nog eens duurzaam zijn: cradle-to-cradle, CO₂- of energieneutraal.
- Wat de financiering van accommodaties betreft, zijn ambities misschien alleen mogelijk na ombuigingen, zoals optimalisering van gebruik (verbreding, nieuwe beheervormen), of door het aangaan van **partnerships in de publieke en private sector. Door al in een vroeg stadium externe partijen in het proces te betrekken is dit kansrijk.**

3.3 Kansen vanuit het beleid

- De **westelijke stadsrandzone** is aangewezen als ontwikkelgebied voor een breed palet aan leisurevoorzieningen. Er zijn daarbij kansen om ook aan **(top)sportambities** invulling te geven. De breedheid biedt tevens kansen om in een samenwerkingsverband de uitwerking van een **samenhangend sport- en recreatief aanbod** te ontwikkelen.
- Het sportbeleid zet in op spreiding van accommodaties, meervoudig en intensief gebruik en kruisbestuiving met voorzieningen voor andere functies. Dat geeft mogelijkheden voor **vernieuwing en kwaliteitsverbetering**. In dat kader is al een aantal plannen in uitvoering of in studie.
- Sport wordt gezien als inspiratiebron. Topsportevenementen kunnen aanzetten tot actieve sportdeelname en zijn daarom één van de speerpunten in het evenementenbeleid. Dat vraagt om **accommodaties die goed toegerust zijn op grotere evenementen**. Een accommodatie kan een geleider zijn voor het ontstaan van (terugkerende) evenementen en daarbij levendigheid en aantrekkelijkheid bevorderen. Daarbij zou er idealiter een duidelijke verdeling van evenementen moeten zijn op wijk-, stedelijk en bovenstedelijk niveau. Verder moet scheefgroei, bijvoorbeeld doordat grotere accommodaties meer naar zich toehalen waardoor het aanbod elders verschaald, moeten worden voorkomen. Duidelijke regie van de gemeente is daarom wenselijk.
- De plannen uit Drenthe 2028 ('Beweegbuurten' en 'Beweegparken') sluiten naadloos aan bij de plannen in Assen. Assen is volop bezig met Brede Scholen en combinatiefunctionarissen en geeft daarbij invulling aan het Drents sociaal beleid. De plannen voor Stadsbroek en de ruimtelijke kansen om de westelijke stadsrandzone bieden **kansen om het concept Beweegpark een sterke invulling te geven.**

3.4 Kansen vanuit het Drents Olympisch Plan

In het Olympisch Plan focust de Provincie zich op een aantal kernsporten. De A-sporten zijn:

- Wielrennen in al zijn varianten
- Atletiek in al zijn varianten
- Triatlon met een link naar outdoorsport
- Hippische sport in de verschillende varianten
- Motorsport (of gemotoriseerde) sport in verschillende varianten

De B-sporten zijn direct gelieerd aan regio's en regionale ontwikkeling:

- Korfbal in regio Zuid West
- Tennis in regio Zuid West
- Handbal in regio Zuid Oost
- Schietsport in regio Zuid Oost
- Beachvolleybal in regio Noord

De Provincie beschrijft rondom elk van de vijf A-sporten een eigen themapark. Het themapark voor de motorsport is natuurlijk al aan Assen voorbehouden. Aan dit concept wordt al uitwerking gegeven via de plannen voor TT-World en TT-Experience. Kijkend naar de al in Assen aanwezige voorzieningen en evenementen, zou Assen voor alle overige sporten een hoofdrol kunnen spelen:

- Assen beschikt over een wielerparkoers, BMX-parkoers en een ambitieuze wielersorganisatie. Daarnaast was Assen het strijdtoneel van de proloog van de ronde van Spanje 2009. Vanuit Assen zijn er talloze routes die de omgeving in leiden.
- Assen beschikt over een volwaardige outdoor atletiekaccommodatie, inclusief een kleinere trainingsbaan. Die accommodatie is al enkele malen het toneel geweest van internationale toernooien voor aangepaste atletiek. De vereniging is ambitieus en beschikt over enkele getalenteerde sporters. Daarnaast ligt Assen uitstekend ten opzichte van bossen en het landelijk gebied. Voor recreatieve loopsport, wandelen en nordic walking is Assen een uitstekend vertrekpunt.
- In Assen wordt jaarlijks het NK Wintertriathlon georganiseerd. Assen biedt uitstekende mogelijkheden om zwemmen, wielrennen, hardlopen en schaatsen in diverse combinaties (triathlon, duatlon, wintertriathlon, cross-du-/triathlon) te beoefenen. Vanuit Loon wordt jaarlijks een kanotriathlon gehouden (combinatie hardlopen – mtb – kano). Met name het gebied nabij de Baggelhuizerplas biedt mogelijkheden voor bijvoorbeeld survivalrun, ropetracks en andere outdoorsporten.
- Ook de hippische sport is in Assen duidelijk aanwezig. Zo werd het Noordelijk Internationaal Concours dit jaar in de TT-hall georganiseerd. Het buitengebied van Assen is zeer aantrekkelijk voor ruiters. Bij de Baggelhuizerplas bevindt zich het grote hippische centrum Sunrise Stables.
- Verder beschikt Assen over een groot aantal kwalitatief goede sportverenigingen.

Assen heeft dus de ingrediënten in zich om een beweegpark te realiseren waarin alle Drentse kernsporten een plaats hebben. Een beweegpark voor de motorsport is natuurlijk al aanwezig. De vraag is of Assen zich wil en kan profileren op elk gebied:

- in de nota Drenthe 2028 is impliciet al een aantal richtingen gegeven voor de locatie van themaparken: hippische sport is in verband gebracht met Meppel/De Wolden, outdoor/triathlon met Emmen en wielrennen met Hogeveen. Alleen voor atletiek is nog geen locatie genoemd. De nota geeft echter ook aan dat voor de locaties alle opties nog open zijn.
- vanuit het sportbeleid en citymarketing zijn al richtingen aangegeven: tweewielers in alle facetten en aangepaste sport. Dat betekent feitelijk een beweegpark thematiseren op het gebied van motor- en wielersport en de overige accommodaties kwalitatief zodanig upgraden dat de aangepaste sport er tot op hoog niveau kan worden beoefend.

Voor een aantal onderdelen is al een studie uitgevoerd en er is ruimte beschikbaar om sport- en recreatieve voorzieningen te ontwikkelen (Stadsbroek, stadsrandzone). De organisatorische sportinfrastructuur ontwikkelt zich verder. Assen staat dus al in de startblokken!

3.5 Kansen vanuit plannen en initiatieven

Samengevat zijn er vanuit de ontwikkelingen en vanuit het al ingezette beleid vele aanknopingspunten om de sportaccommodaties een kwalitatieve impuls te geven en om het aanbod waar nodig uit te breiden. Inmiddels is een aantal plannen in ontwikkeling of in studie. Onderstaand volgt daarvan een korte beschrijving, waarbij we tevens aangeven hoe deze aansluiten op de genoemde kansen. Achtereenvolgens beschrijven we:

- Stadsbroek
- Topsporthal
- TT-circuit
- Overige plannen

3.5.1 Stadsbroek

Sportpark Het Stadsbroek herbergt momenteel een aantal sportvoorzieningen en is op dit moment de grootste cluster van sportvoorzieningen in Assen. De omvang wordt voornamelijk bepaald doordat de accommodaties nogal wat ruimte vragen: De Bonte Wever (ijsbaan en zwembad), wielerparkoers, atletiekbaan en voetbalcomplex zijn die 'ruimtevreter'. In de nabijheid bevinden zich nog een tenniscomplex en het Van Gogh College met een gymzaal.

In vergevorderde plannen om Het Stadsbroek te herontwikkelen zijn onder meer een wielercentrum, een sporthal en een openluchtzwembad genoemd. Binnen het bestaande areaal zijn die

voorzieningen in te passen. Alleen voor de realisatie van een openluchtzwembad is medewerking van De Bonte Wever noodzakelijk.

De Bonte Wever

Sport- en evenementencomplex DeSmelt is onlangs verkocht en de nieuwe eigenaar zal de accommodatie voortzetten onder de naam De Bonte Wever. De realisatie van een hotel is daarbij een speerpunt. In de eerste fase worden 150 kamers gerealiseerd, daarna volgen nog 200 kamers. Afhankelijk van het succes volgt mogelijk verdere uitbreiding. Het hotel, restaurant, overige hospitality en evenementen vormen de kern van de exploitatie. Fitness, zwembad en ijsbaan vormen daarbij een service element. Ze zijn belangrijk binnen het totaalconcept omdat ze gezichts- en sfeerbepalend zijn en daarmee gasten trekken.

Behoud van de publieke functie van de sportvoorzieningen is belangrijk vanuit die imago-optiek. Uitbreiding met een openluchtzwembad past binnen dat kader en De Bonte Wever wil daar dan ook aan meewerken. Kansen ziet De Bonte Wever in het verder upgraden van Stadsbroek en het verkrijgen van meer samenhang tussen de verschillende onderdelen. Men zinspeelt onder meer op de mogelijkheden als sporthotel / locatie voor trainingskampen. De diversiteit en kwaliteit van de accommodaties bieden daarvoor kansen. Andere combinatiemogelijkheden betreffen het gebruik van de toekomstige sporthal voor evenementen en samenwerking op het gebied van duurzaamheid. Belangrijk daarbij is dat voor het totale sportpark centrale coördinatie bestaat op het gebied van o.a. beheer, gebruik en evenementen. Op langere termijn zal wel sprake zijn van veroudering van de ijsbaan. Nog niet te bepalen is wat na ca. 2020 de toekomst van deze baan is: in huidige vorm voortzetten of juist naar een ander (meer recreatief) concept gaan.

Wielercentrum

Assen heeft de ambitie zich te profileren als wielersstad van het noorden. De realisatie van een wielercentrum kan inspelen op de groeiende kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan voorzieningen voor de wielersport. Gezien de huidige ligging van wielersportbanen (kombanen) in Nederland lijkt er marktruimte te zijn voor zo'n voorziening in Nederland. Het wielercentrum kan meer draagvlak hebben als met andere partners (niet specifiek wielersportgebonden) wordt samengewerkt. De kombaan kan zowel in de open lucht als overdekt (topsportmodel) worden gesitueerd). De investeringskosten van de basisvariant bedragen ca. € 2,8 mln, van de topsportvariant ca. € 8,2 mln. De exploitatiekosten van de topsportvariant zijn lager.

Vooralsnog is gekozen voor de basisvariant. Gezien de opzet en de ruimtelijke impact past de basisvariant het beste binnen Stadsbroek. De kombaan binnen de basisvariant zou in een later stadium overdekt kunnen worden. De topsportvariant past volgens de onderzoekers beter in de Zuidelijke Stadsrandzone.

Onderzoek openlucht zwembad

Uit onderzoek blijkt dat er voldoende draagvlak is voor een openlucht zwembad in Assen. Zo'n zwembad zou zich moeten richten op gezinnen met kinderen tot ca. 13 jaar en sportieve baan-tjestrekkers. Als locatie wordt gedacht aan koppeling aan De Bonte Wever. Koppeling aan de De Bonte Wever heeft daarbij als voordeel dat de bouwsom lager is (dankzij gebruik bestaande technische en andere voorzieningen) en de ruimtebehoefte geringer. Nadelen zijn de beperkte ruimte bij De Bonte Wever en de tariefstelling: traditioneel is de toegangsprijs voor een openluchtzwembad laag, de huidige toegangsprijzen voor zwembad De Bonte Wever liggen ruim 2x boven dat niveau. Dat kan bijvoorbeeld worden ondervangen door inwoners van Assen een pas te verstrekken die recht geeft op korting.

Bij een volledig nieuw (en dus duurder) openlucht zwembad zal in onze ogen moeten worden gezocht naar een nieuwe locatie. Idealiter wordt een openlucht zwembad daarbij gekoppeld aan andere sportief-/recreatieve voorzieningen, zodat het te verwachten verlies op de exploitatie van het zwembad kan worden gedekt uit de winst van andere voorzieningen. Er zal dan een ontwikkelaar moeten worden gezocht die een zwembad in zijn programma wil opnemen. Bij realisatie op korte termijn is dat nog een grote hindernis.

Al met al heeft Stadsbroek als centraal gelegen locatie veel in zich om van betekenis te zijn voor de diverse accommodatieplannen, maar als deze te grootschalig worden gaat dat in onze ogen ten koste van het groene en open karakter van het stadspark.

3.5.2 Topsporthal

De kans dat een topsporthal succesvol kan worden geëxploiteerd, is volgens onderzoek klein. Het beleid van de gemeente Assen richt zich met name op breedtesport, een topsportvisie is nog onvoldoende uitgewerkt. Zo'n visie, en de keuzes die daarbij worden gemaakt, zijn een randvoorwaarde bij het realiseren van topsportvoorzieningen. Wel zijn er kansen:

- Het Olympisch Plan Drenthe 2028 (zie paragraaf 2.7), waarin onder meer wordt ingegaan op het binnenhalen van topsportevenementen in Drenthe en talentontwikkeling;
- De eventuele realisatie (op langere termijn) van een wielersbaan, die mits voldoende multifunctioneel, ook kansen biedt voor topevenementen van andere sporttakken;
- De afschrijving van bestaande zaalsportvoorzieningen op langere termijn en vervanging daarvan door nieuwe voorzieningen, in het bijzonder de plannen voor een dubbele sporthal in het centrum van Assen. Zo'n hal is op termijn nodig ter vervanging van bestaande voorzieningen en om de te verwachten ondercapaciteit voor met name het voortgezet onderwijs te ondervangen. Door relatief beperkte extra investeringen te plegen in de hoogte en de nevenvoorzieningen ontstaat een hal die voor topsportevenementen geschikt is.

Vooralsnog zet de gemeente in op een 'gewone' sporthal in Stadsbroek. Zo'n hal is namelijk ook van groot belang voor meer reguliere gebruikers, in het bijzonder het nabij gevestigde Vincent van Gogh College.

3.5.3 TT-circuit

Het TT-circuit heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in nieuwe functies en voorzieningen. Inmiddels is ook de nieuwbouw van een nieuw amusementspark TT-World gestart. TT-World is een geheel nieuw amusementspark (investering € 80 mln) dat beoogt tussen de 350.000 en 450.000 bezoekers te trekken. Tot de voorzieningen behoren onder meer een evenementenhal, tribunes en een horeca/hotel- accommodatie.

De TT-organisatie heeft de wens om een Nationaal Evenementen Terrein (NET) te realiseren ter plaatse van het bestaande TT-circuit. Vanwege de vele bestaande voorzieningen bij het TT-circuit is het bij uitstek een locatie waar grootschalige (inter)nationale evenementen kunnen plaatsvinden. Vooral haar bezoekersverwerkende capaciteit tot 100.000 bezoekers is een groot pluspunt. Provincie Drenthe, Gemeente Assen en Stichting Circuit van Drenthe hebben een studie laten verrichten naar de kansen voor een NET in Assen. Die kansen blijken bijzonder groot te zijn.

De positionering op het gebied van motorsport en dagattractie overvleugelt daarbij de kansen om de andere sporten een eigen gezicht en positionering te geven. Bovendien is de ligging ten opzichte van de belangrijkste doelgroepen ongunstig om een intensief gebruik voor breedtesportdoeleinden (passend binnen het sportbeleid) te kunnen garanderen. Voor grootschalige sportevenementen is er mogelijk wel een aanknopingspunt: de mogelijke realisatie van een tweede TT-Hall. Die hal kan, mits de juiste voorzieningen en omvang aanwezig zijn, topsportevenementen mogelijk maken. Als die voorzieningen en omvang er niet zijn, kan de gemeente met een relatief bescheiden co-investering één en ander juist mogelijk maken. Door zo'n kans te benutten, kan een eerste stap gezet worden naar een eventuele volwaardige, later te realiseren topsport- en evenementenaccommodatie.

Overigens kunnen andere sportaccommodatieontwikkelingen fysiek bij de ontwikkelingen in het TT-gebied aansluiten, maar dat heeft in onze ogen weinig meerwaarde. Wel kunnen de infrastructuur en bereikbaarheid van het TT-circuit de verdere ontwikkeling van leisurefuncties in de nabijheid aanjagen.

3.5.4 Overige plannen

Overige accommodatieplannen hebben met name betrekking op de binnensport en onderwijs. Het Dr. Nassau College heeft nieuwbouwplannen gepresenteerd (gereed 2013). Het bestaande sportveld bij de locatie Quintus wordt daarvoor opgeofferd. Na realisatie worden bestaande gebouwen, inclusief drie gymzalen gesloopt. Dat betekent dat er ook een nieuwe sportvoorziening moet worden gebouwd. De voorkeur gaat uit naar een sporthal en een sportveld, inclusief kunstgras. Bij locatie Penta blijft de situatie nagenoeg gelijk (alleen renovatie hoogbouw). Om efficiënt gebruik van accommodaties mogelijk te maken is vanuit de gemeente het idee geuit om een dubbele sporthal te realiseren. Ook andere onderwijsinstellingen kunnen hun verouderde gymlokalen dan inruilen voor een sporthal met meer sportmogelijkheden. Door de verschuivingen komt sporthal De Timp dan vrij voor het basisonderwijs.

Met drie sporthallen binnen 200m afstand ontstaat dan een cluster met veel mogelijkheden voor de binnensport in Assen. Daarbij speelt ook dat het Dr. Nassau College mogelijk een LOOT-school wil starten: het bieden van kansen aan getalenteerde sporters om school en trainen te combineren. Daarbij is wellicht samenwerking mogelijk met de jeugdopleiding van volleybalclub Sudosa. De clustering biedt verder kansen voor gezamenlijk sporthalbeheer (samen met De Timp). Daarbij ontstaan mogelijkheden voor leer-werktrajecten (beheer sportaccommodaties, organisatie sportactiviteiten).

Ook vanuit het Drenthe College is nadrukkelijk aandacht voor sport en bewegen. Onder andere zijn hier ambities voor een ROC LOOT opleiding waarvoor faciliteiten nodig zijn. En het Alfa College biedt de opleiding MBO Sport en Bewegen in Assen aan. De studenten hebben daarbij behoefte aan een breed aanbod van sporten. Vanuit de diverse onderwijsinstellingen wordt aangegeven dat zij de ontwikkeling van betere en nieuwe accommodaties uiteraard ondersteunen. Enerzijds omdat zij dan meer mogelijkheden hebben voor hun sport- en beweegaanbod, anderzijds vanuit een ander perspectief. Zeker als Assen top- en breedtesport ambitieus oppakt, geeft dit mogelijkheden voor ervaringstrajecten. Evenementenorganisatie, bewegingsonderwijs, sportmanagement, verenigingsondersteuning en andere activiteiten bieden kansen voor leer- en werkervaring en daarmee voor verbreding van het draagvlak voor sportaccommodaties.

Vanuit het Alfa College is daarnaast de mogelijkheid geopperd om aan te sluiten bij de eventuele ontwikkeling van een (outdoor)sportcentrum bij de Baggelhuizerplas, waar haar leerlingen ervaringen kunnen opdoen, niet alleen sportspecifiek maar ook in combinatie met wijkactiviteiten (Kloosterveen).

3.6 Conclusie/visie

Concreet zien we vanuit de kansen twee richtingen voor de komende jaren:

1. Verdere verbetering en completering van het breedtesportaanbod. Daarbij zien we twee hoofdsporen:
 - Ontwikkeling van Stadsbroek tot Beweegpark met een primaire rol voor de wielersport én de versteviging van de verbindingen tussen de andere accommodaties en partijen.
 - Wijkgerichte sportvoorzieningen binnen bredere maatschappelijke clusters. Het Brede School concept kan daarvan de drager zijn. Van daaruit kunnen verbindingen worden gelegd met de meer solitair gelegen, bovenwijkse sportfaciliteiten en hun gebruikers. De eerste inspanning zal vooral moeten liggen bij het organiseren en samenwerken.
2. Verbreding vanuit de breedtesport naar topsport en sportieve dagattracties. Ook daarbij zien we twee sporen:
 - Toekomstige aanpassing of vervanging van bestaande accommodaties en gelijktijdig up-grading met topsportfaciliteiten. Op relatief korte termijn kan de gemeente daarop al inhaken door in bestaande plannen mee te liften en te co-investeren in voorzieningen die topsportevenementen mogelijk maken.
 - Realisatie nieuwe, grootschalige leisure- en evenementenaccommodaties. Deze hebben een regionale tot nationale uitstraling en bereik en een commercieel karakter. We zien dit enerzijds als een apart spoor dat vooral bij de ontwikkeling van de stadsrandzone verder moet worden uitgewerkt, anderzijds als een tweede fase vanuit de algehele ontwikkeling van de fysieke sportinfrastructuur.

In de volgende hoofdstukken werken we deze richtingen verder uit.

4 **Verbetering en completering van het breedtesportaanbod**

Het huidige sportbeleid van de gemeente Assen richt zich op de breedtesport. De versterking daarvan blijft op korte en middellange termijn een belangrijk speerpunt. Kwaliteitsverbetering van accommodaties en het benutten van dwarsverbanden tussen accommodaties en organisaties zijn daarbij belangrijke aspecten. In de uitwerking van de twee sporen, het Beweegpark en wijkgerichte voorzieningen, komen deze dan ook nadrukkelijk aan de orde. In dit hoofdstuk gaan we allereerst in op de kansen voor Beweegpark Stadsbroek en vervolgens op de doorontwikkeling van de overige breedtesportaccommodaties.

4.1 **Beweegpark Stadsbroek**

De ontwikkeling van beweegparken in Drenthe biedt een aantal kansen voor Assen om de bestaande sportieve infrastructuur door te ontwikkelen en kwalitatief te verbeteren. Assen zet daarbij in op:

- Motorsport: TT-Circuit, TT- World en aanverwante ontwikkelingen. Dit is al in ontwikkeling en zal in dit kader niet verder worden beschreven.
- Wielercentrum: wielerparkoers, (mogelijk te overdekken) wielerkombaan, bmx-parkoers, cyclocross parkoers en vertrekpunt mtb-route). Hiervoor zijn al financiële middelen uitgetrokken en het plan is in voorbereiding. Het wielercentrum moet daarbij worden bekeken binnen het geheel van sportaccommodaties binnen Stadsbroek, dus inclusief atletiekbanen, sporthal, voetbalvelden, ijsbaan, fitness en zwembad. Momenteel zijn dit nog tamelijk los van elkaar opererende onderdelen en daarmee is het in onze ogen nog geen 'Beweegpark'. Alleen bundeling van krachten, op alle fronten, brengt de realisatie van een beweegpark dichterbij.

4.1.1 **Beheer en organisatie beweegpark**

Het beheer is een belangrijk aspect. Het beweegpark dient bij voorkeur centraal geregisseerd te worden. Door al bij ontwerp en bouw van de nog te realiseren voorzieningen daarmee rekening te houden, kan een voordeel worden geboekt. Het beheer zal daarbij enerzijds moeten kijken naar de beleiduitgangspunten van de gemeente: welke maatschappelijke output moet worden verwezenlijkt en welke activiteiten moeten in dat kader op welke tijdstippen worden uitgevoerd? Anderzijds spelen er commerciële belangen. En los daarvan brengt het beweegpark vele mensen en evenementen samen die alle op een goede manier hun plaats moeten zien te vinden.

Goed uitgevoerd parkmanagement is dan ook een voorwaarde die in het ontwerpproces al moet zijn uitgewerkt. De parkmanager is ten eerste verantwoordelijk voor de bezetting van de meer maatschappelijke voorzieningen binnen de sportzone. Hij moet zijn ondernemerschap tonen om meer doelgroepen en meer activiteiten op het park te krijgen, zonder de commerciële belangen van andere ondernemers, indien aanwezig, te schaden. Ten tweede is het management gericht op het leggen van verbindingen en samenhang om het sportaanbod marktgericht aan te bieden. Het ontstaan van nieuw aanbod en arrangementen is een belangrijk resultaat van parkmanagement. Ten derde levert parkmanagement een belangrijke bijdrage aan de versterking van de sportaanbieders, zowel sportverenigingen als commerciële aanbieders. Het collectief organiseren van vitale bedrijfsprocessen (financiële en ledenadministratie) en het ondersteunen van reguliere en vernieuwende activiteiten behoren eveneens tot de mogelijkheden. Parkmanagement richt zich hiermee op productontwikkeling, ondersteuning, beheer en exploitatie.

Kortom: bij parkmanagement wordt het gehele Beweegpark centraal aangestuurd dan wel gecoördineerd en waarbij het gebruik, de marketing, het onderhoud, de evenementen, de verhuur, de samenwerking, ofwel alles op elkaar is afgestemd. Het parkmanagement zelf dient daarbij voldoende 'ondernemersprikkel' te krijgen. Rendementen uit goede prestaties moeten daarom geherinvesteerd kunnen worden in het park. Door deze prikkels is het voor de parkmanager veel interessanter om langdurig in dienst te blijven, een belangrijke succesfactor voor het sportpark. Daarnaast moeten andere ondernemers binnen het park (lees: De Bonte Wever) niet geremd worden in de eigen commerciële belangen, maar juist betrokken raken. Zo wordt het beweegpark herkenbaar.

Het beweegpark kan bijvoorbeeld als verzelfstandigd gemeentelijk organisatiedeel worden opgezet (zoals bijv. in Eindhoven). De organisatie heeft dan een eigen budget en moet binnen het afgesproken budget en maatschappelijke prestaties leveren, maar daarnaast is er een behoorlijke ondernemersvrijheid. In een verdergaand model is het beweegpark een extern verzelfstandigde of zelfs geprivatiseerde organisatie. Het is echter de vraag of de gemeente dit wil, omdat daarmee haar sturingsmogelijkheid kleiner wordt.

4.1.2 Mogelijkheden verbindingen en multifunctionaliteit

Onder een centrale regie en met meer samenwerking voegt beweegpark Stadsbroek meer toe dan een losse verzameling sportaccommodaties. Mogelijkheden zijn er op het gebied van participatieverbreding, benutting raakvlakken met andere functies en benutting schaalvoordelen.

Participatieverbreding

Een belangrijke voorwaarde is dat het beweegpark voor een brede groep sporters toegankelijk moet zijn en niet alleen voor verenigingssporters. Enkele voorbeelden om de mogelijkheden te illustreren:

- Toegankelijk maken van sportvoorzieningen in het algemeen, als dat cultuurtechnisch en roostertechisch mogelijk is. Met name kunststof buitensportaccommodaties bieden mogelijkheden voor andere groepen dan alleen de vaste gebruiker.
- De huidige atletiekbaan is afgesloten en alleen in gebruik bij verenigingen en scholen. Door aanpassingen kan de baan voor iedereen worden opgesteld. De baan kan worden voorzien van een chippoort, waarmee lopers toegang tot de baan kunnen krijgen en vrije trainingen kunnen uitvoeren. Aan de binnenzijde van de baan kan een 'meelopende' led-lamp als door de loper voorgeprogrammeerde 'haas' dienen en het tempo aangeven. Een andere mogelijkheid is een scorebord waarop via een chip automatisch rondetijden van lopers worden afgebeeld ('trackmaster'). De baan krijgt daarmee een bredere functie, niet alleen voor een selectieve groep verenigingsleden, maar ook voor andere hardlopers. Voor het wielervederparkeers kan een soortgelijk concept worden uitgedacht.
- Realisatie van openbare sport- en spelvoorzieningen, zoals outdoor fitness en een natuurspeelplaats.
- Realisatie van een recreatief routeknooppunt: het vertrekpunt van routes voor o.a. fietsen, mountainbike, hardlopen, wandelen, nordic walking, skeeleren etc.

Benutting raakvlakken met andere functies

Enkele voorbeelden:

- Gebruikmaken van leerlingen van mbo sport en bewegen (Alfa College) en Vincent van Gogh College (vmbo o.a. sportrichting). Zij kunnen ervaringen opdoen bij de organisatie van activiteiten, trainingen geven (bij verenigingen en in het kader van sportstimulering), uitvoering beheer en administratie.
- Organisatie van trainingkampen voor bijvoorbeeld wiel-, schaats- en voetbalploegen. De hotel- en fitnessfaciliteiten kunnen hierbij integraal in een arrangement met het sportaccommodatiegebruik worden opgenomen.

Benutting schaalvoordelen

Schaalvoordelen kunnen worden benut op het gebied van bijvoorbeeld inkoop (energie, horeca), onderhoud en personeel. Binnen een centraal coördinerende organisatie kan een parkmanager op dat soort zaken sturen. Daartoe zal ook een overeenkomst met de commerciële partij moeten worden gesloten.

Een ander aspect betreft de mogelijkheden voor het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen. De gemeente Assen wil in alle opzichten een duurzame gemeente zijn. De gemeente wil de CO₂ uitstoot terugdringen door energiebesparing en door opwekking van duurzame energie, lokaal én grootschalig. Bij de invulling van het beweegpark moet worden gestreefd naar accommodaties met een zo laag mogelijke energievraag. Een optimale gebouwisolatie, gebruik van zon en daglicht en duurzame verlichtingstechnieken zijn belangrijk om de energievraag te beperken. Dat geldt in het bijzonder voor de installatietechniek. Het zwembad en de ijsbaan vragen veel energie. De ijsbaan geeft op zijn beurt ook weer energie (warmte) af via de condensatoren. Deze laagwaardige warmte is weer herbruikbaar.

In dit verband ambiert De Bonte Wever om het toekomstige hotel duurzaam te bouwen en onderzoekt zij de mogelijkheden voor energierugwinning. De afgegeven warmte die vrijkomt bij de ijsproductie kan worden benut voor de andere gebouwen in het beweegpark, zowel zwembad, hotel als sporthal en eventueel de clubgebouwen en verlichting.

4.1.3 Ruimtelijke voorwaarden

De realisatie van de wieleronderdelen, de sporthal en een openluchtzwembad hebben natuurlijk ruimtelijke impact. Daarnaast is er de ambitie om het gebied groen en recreatief aantrekkelijk te houden en is er ruimte nodig voor waterberging. De vele sport- en recreatievoorzieningen in Stadsbroek trekken veel mensen, op weekenddagen is het er zelfs druk. De activiteiten zijn erop gericht om de sportdeelname te verhogen en de bezettingsgraad van de sport- en overige voorzieningen verder te optimaliseren. Al in de huidige situatie zijn bereikbaarheid en toegankelijkheid van Stadsbroek een belangrijk aandachtspunt. Met een groeiende bezoekersstroom en een groter beslag van de functies sport, groen en water neemt de ruimte voor verkeer en parkeren naar verwachting zowel absoluut als relatief af. Daarmee ontstaat dus naar verwachting een verkeers- en parkeerprobleem.

De upgradering tot beweegpark is dus uitsluitend mogelijk als ook de bereikbaarheid verbeterd wordt. Onderzocht moet worden welke oplossingen mogelijk zijn. In eerste instantie zou op creatieve wijze een oplossing kunnen worden gezocht. Bijvoorbeeld doorverwijzen naar nabije parkeerruimte (met name weekend/avond, bijv. bij het Provinciehuis). Maar ook het parkmanagement kan hierbij een rol spelen. De parkmanager heeft een coördinerende functie als het gaat om het afstemmen van activiteiten en kan zo bewerkstelligen dat evenementen/wedstrijden worden gespreid en verkeersproblemen worden verminderd. Als de meer creatieve oplossingen geen of gedeeltelijk soelaas bieden, zal na moeten worden gedacht over grotere maatregelen, zoals ondergronds of anderszins gestapeld parkeren. Dat vergt echter wel een groot investeringsbedrag.

4.1.4 Verdere upgradering

Aanvullend aan de bestaande en geplande voorzieningen is verdere upgradering in een later stadium denkbaar. De upgradering betreft dan een toevoeging van voorzieningen die intensiever en frequenter gebruik mogelijk maken. We gaan daarbij in op de volgende voorzieningen:

- Beachvelden
- Overkapping ijsbaan en aanleg ijshockeyvloer
- Overkapping wielerkompaan

Op basis van een aantal aspecten beschrijven en beoordelen we de verdere ontwikkelingskansen hiervan. Deze aspecten zijn de volgende:

- Bijdrage aan het breedtesportaanbod;
- Bijdrage aan ambities en uitstraling;
- Mogelijke meerwaarde topsport;
- Aansluiting bij wensen verenigingen;
- Raakvlak met andere sportvoorzieningen;
- Raakvlak met andere functies;
- Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement
- Ruimtelijke mogelijkheden

In bijlage 2A is per accommodatie een beschrijving gegeven. Hieronder volgende per voorziening de hoofdpunten:

4.1.4.1 *Beachvelden*

Een ligweide kan worden voorzien van beachcourts. Beachvolleybal en ook andere strandvarianten van zaalsporten groeien snel. Koppeling aan de sporthal met haar voorzieningen maakt grotere beachevenementen op het terrein mogelijk. Een concept met beachcourts sluit prima aan bij de sporthal en het openluchtzwembad en zorgt aldaar voor seizoenverlenging en meer sportmogelijkheden. Bovendien ontstaat een permanente locatie met uitgebreide faciliteiten voor de organisatie van beachevenementen. Omdat de kosten van de aanleg van beachcourts relatief beperkt zijn, is met name de beschikbaarheid van ruimte de meest kritische factor.

4.1.4.2 *Overkapping ijsbaan en aanleg ijshockeyvloer en jaarrond openstelling*

Met volledig overkapping van de ijsbaan ontstaan mogelijkheden om de hal een kwalitatief betere uitstraling te geven, meer indoorevenementen mogelijk te maken (ook het middenterrein in overdekt) en in het midden van de baan een ijsvloer van 60x30 meter aan te brengen waar andere ijssporten op beoefend kunnen worden en dus het aanbod aan ijssporten kan worden verbreed. Bovendien is de baan beter beschermd tegen weersinvloeden en kan zelfs de baan het hele jaar open zijn. Met deze productverbetering kunnen meer bezoekers worden getrokken, zowel schaatsers als evenementbezoekers. De ervaring elders is dat openstelling buiten het seizoen hoge kosten en een gering aantal extra bezoeken trekt. Financieel voegt het dus niets toe, conceptueel mogelijk wel. Realisatie is afhankelijk van de wil en visie van De Bonte Wever. De organisatie speelt op dit moment met dit idee.

4.1.4.3 *Overkappen wielerkompaan*

Met (gehele of gedeeltelijke)overkapping van de te realiseren wielerkompaan is jaarrond gebruik mogelijk. Daarmee zal naar verwachting het aantal gebruikers (van de gehele regio) toenemen. De toegevoegde waarde betreft vooral een kwaliteitsimpuls voor de wielersport en daarmee voor het centrale thema van het beweegpark. Voor de overige functies en andere sporters heeft overkapping geen toegevoegde waarde. Bij een gedeeltelijke overkapping en een eenvoudige constructie zijn de kosten naar verwachting relatief gering.

4.2 **Wijkgerichte sportvoorzieningen**

De meeste sportvoorzieningen in Assen dienen de breedtesport en het bewegingsonderwijs. In de nota sportaccommodaties is al aangegeven wat voor die accommodaties de komende jaren de behoeften zijn en waar uitbreiding of vernieuwing noodzakelijk is. Die basis zal ook in de nabije en verdere toekomst moeten worden onderhouden. We verwachten dat meer en meer zal worden ingezet op integratie van sportactiviteiten in sociale dagarrangementen: sportactiviteiten vormen een onderdeel van een pakket aan mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding, opvang en maatschappelijke participatie. De accommodaties moeten daarvoor worden gekoppeld aan andere functies (zoals scholen, wijk- en zorgcomplexen) zoals bij een aantal Brede Scholen (Pittele, Baggelhuizen, Kloosterveen) al het geval is.

Waar mogelijk zullen daarom in onze ogen met name gymlokalen moeten worden vervangen door breder inzetbare, grotere sportzalen. De vervanging kan echter alleen als dat ook vanuit de normen voor onderwijshuisvesting mogelijk is. Verder verwachten we dat ook de buitensport meer en meer binnen die maatschappelijke clustering zal worden betrokken. De clustering is dan niet zozeer fysiek, maar meer organisatorisch, zoals ook nu al het geval is bij een aantal Brede Scholen in Assen.

Een belangrijk aspect daarbij is de medewerking van de sportverenigingen. Dat zal naar onze verwachting in eerste instantie moeizaam verlopen. De meeste sportverenigingen werken met vrijwilligers en trainers die maar beperkt beschikbaar zijn. Om dat vlot te trekken, is professionalisering noodzakelijk. Mogelijk kunnen combinatiefunctionarissen in combinatie met scholieren / studenten die werkervaring op willen doen een helpende hand bieden. Belangrijk is de verenigingen te ondersteunen en waar mogelijk te professionaliseren. Ook kent Assen al verenigingen die zich maatschappelijk verbreden. Bijvoorbeeld door samenwerking met en huisvesting van kinderopvang binnen hun complex.

Wat verder van belang is, is dat bij toekomstige vervanging van voorzieningen het ambitieniveau vergelijkbaar zal moeten zijn: breedtesport voorop. Toevoegen van topsportelementen is mogelijk, maar dan met name op het gebied van training en andere faciliteiten. Als topsportwedstrijdlocatie is situering binnen de woongebieden gezien bereikbaarheid en de regionale functie niet optimaal.

4.3 Aangepaste sport

In de voorgaande paragrafen zijn we niet expliciet ingegaan op de aangepaste sportbeoefening, terwijl Assen juist op dat terrein een traditie hoog houdt. We zien de aangepaste sport dan ook niet als een aparte sporttak met eigen accommodaties, maar als een gelijkwaardig onderdeel van elke tak van sport. De accommodaties zoals hiervoor beschreven zullen dan ook aan alle toegankelijkheidseisen moeten voldoen. Het Beweegpark biedt een groot aantal faciliteiten die grote evenementen mogelijk maken. Het spreekt voor zich dat ook evenementen voor aangepaste sport daarbij zijn inbegrepen.

4.4 Samengevat

Het bevorderen van de deelname aan breedtesportactiviteiten is het belangrijkste uitgangspunt bij de toekomstige doorontwikkeling van sportaccommodaties. In de wijken gaat het daarbij om kwalitatief goede accommodaties die door organisatieverbanden en waar mogelijk door clustering onderling verbonden worden en daardoor een eenheid vormen. In het Beweegpark ligt de nadruk op de wielersport. Maar dat kan alleen als de raakvlakken met andere functies en accommodaties worden benut. De belangrijkste voorwaarde voor zowel de meer wijkgerichte accommodaties als het Beweegpark is dat er een professionele organisatie opgetuigd moet zijn die partijen samenbrengt en activiteiten coördineert. Bij de wijkgerichte functies is die organisatie al aanwezig (Brede School) en deze zal verder ontwikkeld moeten worden. Voor het Beweegpark moet dit nog worden uitgewerkt. Landelijk zijn er echter al voorbeelden (bijv. Eindhoven, Zwolle).

5 Kansen topsport- en grootschalige leisureaccommodaties

In dit hoofdstuk gaan we in op de mogelijkheden om voorzieningen voor topsport en grootschalige leisureaccommodaties in Assen te realiseren. We concentreren ons hierbij dus op de meer intensieve vormen van sport/recreatie. In eerdere visies (stadsrandzone, Assen-Zuid) is al aangegeven dat de zuidwestelijke stadsrandzone nabij het TT-circuit hiervoor de meest aangewezen locatie is. Deze locatie is goed te ontsluiten (direct vanaf de A28), is ook goed vanuit Assen zelf bereikbaar, kan profiteren van de al aanwezige uitstraling van het TT-circuit en de te verwachten ontwikkeling van TT-World en biedt mogelijkheden om Assen een zuidelijke toegangspoort te verschaffen. Daarnaast sluit het aan op de meer extensieve toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van het gebied tussen Baggelhuizerplas en TT-circuit.

Het betekent overigens niet dat andere locaties zijn uitgesloten. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat ook de zone waar naar alle waarschijnlijkheid het nieuwe hockeycomplex wordt gerealiseerd (tussen Groene Dijk en A28) ruimte laat voor realisatie van een voorziening. Ook die locatie is goed bereikbaar (zeker ook vanuit Assen) en is een goede zichtlocatie.

We beoordelen in dit hoofdstuk de volgende accommodaties:

- Overdekte atletiekbaan
- Overdekt wielerdome
- IJshal
- Zaal sport (topsport)
- Skihal
- Klimhal

We beschrijven en beoordelen de ontwikkelingskansen van de verschillende accommodaties zoals aangegeven in paragraaf 4.1.3. In bijlage 2B is per accommodatie een beschrijving gegeven. Hierna volgen per accommodatie de hoofdpunten.

5.1 Overdekte atletiekbaan

In eerdere plannen is een indooratletiekbaan opgenomen in het PvE van de Stadsbroekhal. Het gaat daarbij om een trainingsvoorziening voor met name sprinters, springers, werpers en jeugd. In onze ogen is de vraag naar een dergelijke hal beperkt tot een groep fanatieke atleten (sprint en technische nummers) uit de regio. De reikwijdte is dus groot, maar het gebruik (oktobermaart door een relatief geringe groep atleten staat niet in verhouding met de kosten. Een wedstrijdgerichte hal (met 200m rondbaan) is voornamelijk niet aan de orde geweest. Zo'n hal is geschikt voor een grotere groep atleten (ook middenafstand), maar het aantal wedstrijdgerichte atleten in die groep is ook vrij klein. Wel kunnen er dan grotere evenementen worden georganiseerd, niet alleen op het gebied van atletiek, maar ook voor bijvoorbeeld zaalsporten.

Al met al zien we meer in een accommodatie waarin indooratletiek een onderdeel is van een meer omvattend sportcentrum. Daarmee is een grotere gebruiksintensiteit en een bredere functie mogelijk.

5.2 Overdekt wielerdome

Voor een overdekte wielerdome geldt in feite hetzelfde verhaal als voor eenvoudige overkapping van de te realiseren kombaai (zie 4.1.3.3) en voor een overdekte atletiekbaan. Zo'n voorziening heeft een grote regionale reikwijdte, maar het aantal specifieke sporters dat van zo'n voorziening gebruik zal maken is klein. Ook hiervoor geldt dat het zoeken naar koppeling met andere sport- en leisurevoorzieningen de haalbaarheid vergroot.

5.3 IJshal

Assen beschikte in het verleden over een ijshal binnen het complex DeSmelt. De exploitant heeft deze hal een andere functie (feesten/evenementen) gegeven omdat de exploitatie als ijshal te weinig rendement bracht. Een ijshal is immers maar tijdelijk geopend en is aantrekkelijk voor een relatief kleine groep sporters. Schaatsers maken liever gebruik van een 400 meter baan. In tegenstelling tot een indoor atletiekbaan en wielerdome heeft een ijshal (met 60x30 meter ijsvloer) wel een bredere functie (en dus meer bezoeken) omdat de hal ook een recreatieve functie heeft. Een ijshal biedt mogelijkheden voor doorstart van de ijshockeyvereniging, short track, kunstschaatsen, ijsshows, curling (ook als seniorensport), priksleeën en andere ijsactiviteiten. Verder kan met de nodige aanpassingen de ijshal ook worden gebruikt voor bijvoorbeeld grote zaalsportevenementen. De ijsvloer zal daarvoor moeten worden afgedekt en er moet voldoende tribune capaciteit en overige voorzieningen aanwezig zijn.

5.4 Zaalsport (topsporthal)

De infrastructuur voor de binnensport in Assen wordt de komende jaren vernieuwd en uitgebreid. Gymzalen verdwijnen en sporthallen en sportzalen verschijnen. De focus ligt daarbij op de breedtesport. Overdag onderwijs, bso sport en 's avonds trainingen. De wedstrijd mogelijkheden zijn goed, maar voor verdere talentontwikkeling en topevenementen blijven de mogelijkheden beperkt. Vanuit die analyse en de ambities is er feitelijk niet nog een zaalsportcentrum nodig. Wel kan worden gekeken of speciaal voor topevenementen en topclubs faciliteiten kunnen worden gerealiseerd voor talentontwikkeling. De mogelijke LOOT-klas van het Dr. Nassau-college biedt wellicht kansen, in combinatie met bijvoorbeeld talentvolle volleyballers.

De realisatie van een speciale topsporthal ten behoeve van de zaalsporten achten we gezien de ambities van de gemeente en het nog beperkte topsportgehalte van de zaalsport in Assen niet haalbaar. Wil de gemeente grotere topzaalsportevenementen in huis halen, is er wel een accommodatie nodig die aan de eisen voldoet. De huidige accommodaties zijn ongeschikt, maar er zijn plannen die met relatief geringe aanpassingen kansen bieden voor medegebruik als topsporthal:

- een tweede TT-Hall: een op evenementen gerichte hal, te ontwikkelen door een particuliere investeerder. De gemeente kan participeren in die ontwikkeling en investeren in die toevoegingen/uitbreidingen die indoor topsportevenementen mogelijk maken;
- het onderzoek 'Sportaccommodaties in Assen 2008-2025' geeft aan dat na 2012 een sporthal in het centrumgebied nodig is die een aantal zalen vervangt. Er wordt daarbij nagedacht over een dubbele sporthal, waarbij meerdere activiteiten van zowel het (voortgezet) onderwijs als de georganiseerde sport kunnen worden gecentraliseerd. Zo'n dubbele hal biedt ook kansen voor topsportevenementen. Verhoging van (een deel van) de hal en het al dan niet permanent aanbrengen van nevenfaciliteiten maakt grote evenementen mogelijk.

Als blijkt dat de investeringen succesvol zijn (Assen weet topsportevenementen binnen te halen) kan op langere termijn worden nagedacht over meer specifieke topzaalsportaccommodatie, mogelijk in combinatie met voorzieningen voor andere sporten (wielerdome? Atletiek?).

5.5 Skihal

In Assen bestaan momenteel mogelijkheden voor indoorski (oefenband). Een echte sneeuwhal is mogelijk, maar kan alleen door kapitaalkrachtige partijen (consortium) worden ontwikkeld. Een skihal kan als blikvanger een wervende rol spelen voor het totale leisuregebied, zeker als deze op zichtlocatie langs de A28 kan worden gerealiseerd.

Een skihal als losstaande voorziening is niet rendabel te exploiteren, zeker als het een grootschalige accommodatie betreft. Andere profit centers moeten worden toegevoegd, zoals een

klimhal, fitnesscentrum of hospitalityvoorzieningen t.b.v. topsportevenementen. Ook vergaderen wellicht onderwijsfaciliteiten kunnen in zo'n concept worden verweven. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om ook minder commercieel aantrekkelijke functies in het concept te verweven. Te denken valt aan een ijshal (sluit aan bij een sneeuw- en ijsconcept) of wellicht de eerder genoemde atletiekhal of wielerdome. Op langere termijn is zelfs een nieuwe 400 meter ijsbaan denkbaar, omdat ijsbaan De Bonte Wever over 10 jaar ook sterk aan veroudering onderhevig zal zijn (de exploitant kan niet garanderen dat de baan in haar huidige opzet tot op langere termijn zal voortbestaan). Voorwaarde is dan wel dat de gemeente in het project participeert omdat naar verwachting commerciële exploitanten alleen met gemeentelijke steun in dergelijke (publieke) voorzieningen willen investeren.

5.6 Klimhal

Een aparte klimhal heeft in onze ogen weinig bestaansrecht. Een klimhal is een gebouw van een dusdanige hoogte en bijzondere vorm dat bij mislukte exploitatie een nauwelijks her te gebruiken accommodatie resteert. Het risico is dus groot. We zien een klimcentrum dan ook vooral als profit center bij een andere accommodatie. Dat kan een grootschalige voorziening zijn, bijvoorbeeld een skihal, maar ook koppeling aan een sporthal is mogelijk. Dan is bovendien realisatie in de kern Assen niet uitgesloten en is de bereikbaar voor Assenaren beter en voegt de accommodatie meer toe aan het breedtesportaanbod.

5.7 Samengevat

Grootschalige voorzieningen zijn mogelijk, onder de voorwaarde dat er een consortium is dat het risico aandurft. Topsportvoorzieningen zijn daarbij onder te brengen, maar de kans is groot dat een investeerder dat alleen wil doen als de gemeente daarbij exploitatierisico's wil afdekken. In elk geval zal een hier beschreven accommodatie nooit als separate voorziening succesvol geëxploiteerd kunnen worden. Het risico zal moeten worden gespreid over meer voorzieningen. Daarmee neemt de schaalgrootte toe en is de haalbaarheid mede afhankelijk van landschappelijke en milieuaspecten.

6 Samenvatting en aanbevelingen

6.1 Samenvatting

De gemeente Assen heeft toenemende aandacht voor sportdeelname, zowel in het kader van gezondheidsbevordering als voor bevordering van gemeenschapszin en leefbaarheid. Het sportbeleid zet in op spreiding van accommodaties, meervoudig en intensief gebruik en kruisbestuiving met voorzieningen voor andere functies. Dat geeft mogelijkheden voor vernieuwing en kwaliteitsverbetering. In dat kader is al een aantal plannen in uitvoering of in studie.

De gemeente ziet sport bovendien als een inspiratiebron. Topsportevenementen in Assen kunnen aanzetten tot actieve sportdeelname en zijn daarom één van de speerpunten in het evenementenbeleid. Dat vraagt om accommodaties die goed toegerust zijn op grotere evenementen. Een accommodatie kan een geleider zijn voor het ontstaan van (terugkerende) evenementen en daarbij levendigheid en aantrekkelijkheid bevorderen.

De plannen uit Drenthe 2028 ('Beweegbuurten' en 'Beweegparken') sluiten naadloos aan bij de plannen in Assen. Assen is volop bezig met Brede Scholen en combinatiefunctionarissen en geeft daarbij invulling aan het Drents sociaal beleid. De plannen voor sportpark Het Stadsbroek bieden kansen om daar het concept Beweegpark een sterke invulling te geven. Sportpark Het Stadsbroek herbergt momenteel een aantal sportvoorzieningen en is op dit moment de grootste cluster van sportvoorzieningen in Assen. De omvang wordt bepaald doordat de accommodaties nogal wat ruimte vragen: De Bonte Wever (ijsbaan en zwembad), wielerparkoers, atletiekbaan en voetbalcomplex zijn die 'ruimtevreter'. In vergevorderde plannen om Het Stadsbroek te herontwikkelen zijn onder meer een wielercentrum, een sporthal en een openluchtzwembad genoemd. Alle voorzieningen samen hebben een verkeeraanzuigende werking. Zonder tevens te voorzien in oplossingen voor de te verwachten infrastructurele problematiek, zullen knelpunten ontstaan.

Bij de verdere uitwerking tot Beweegpark ligt de nadruk op de wielersport. Maar dat kan alleen als de raakvlakken met andere functies en accommodaties worden benut. De belangrijkste voorwaarde voor zowel de meer wijkgerichte accommodaties als het Beweegpark is dat er een professionele organisatie opgetuigd moet zijn (parkmanagement) die partijen samenbrengt en activiteiten coördineert. Bij de wijkgerichte functies is zo'n organisatievorm al aanwezig (Brede School). Voor het Beweegpark moet dit nog worden uitgewerkt.

Grootschalige nieuwe leisure- en evenementenaccommodaties in Assen zijn mogelijk, onder de voorwaarde dat er een consortium is dat het risico aandurft. Topsportvoorzieningen zijn daarin onder te brengen, maar de kans is groot dat een investeerder dat alleen wil doen als de gemeente daarbij exploitatie- en investeringsrisico's wil afdekken. Dergelijke accommodaties hebben een regionale tot nationale uitstraling en bereik en een commercieel karakter. We zien dit meer als een apart spoor dat vooral bij de ontwikkeling van de stadsrandzone verder moet worden uitgewerkt, of als een tweede fase vanuit de algehele ontwikkeling van de fysieke sportinfrastructuur.

6.2 Aanbevelingen

De aanbevelingen haken in op het door ontwikkelen van sportpark Het Stadsbroek tot een Bewegepark met breedte- en topsportfaciliteiten:

1. De gemeente Assen moet actief inzetten op participatie in de plannen van de provincie Drenthe om een aantal Bewegeparken te realiseren waar breedte- en topsport, sport en recreatie, natuur en cultuur samenkomen. Door nu al het concept daarvoor uit te werken toont Assen haar ambities en mist zij de boot niet, bijvoorbeeld als het gaat om provinciale subsidies. Andere gemeenten in Drenthe vormen immers ook plannen.
2. De fysieke ontwikkeling van sportpark Het Stadsbroek is al in gang gezet, maar feitelijk blijft het bij een verzameling losstaande sportaccommodaties. De ontwikkeling tot Bewegepark kan pas echt worden ingezet als er een centrale aansturing komt die activiteiten en organisaties samenbrengt, die coördineert en die het Bewegepark als eenheid kan presenteren. Die stap moet eigenlijk al worden gezet voor de fysieke doorontwikkeling. De ambitie om te komen tot een integraal Bewegepark moet dan ook worden gecombineerd met een organisatieplan. Integraal Parkmanagement is daarbij het sleutelwoord.
3. Met de vorming van een Bewegepark moet tevens de stap worden gezet naar een bredere toegankelijkheid van sportvoorzieningen. Vooral buitensportvoorzieningen moeten niet langer meer als het private domein van verenigingen worden gezien, verenigingen zijn juist huurders op gezette tijden. In het Bewegepark is de parkmanager de centrale figuur in de toewijzing van ruimten aan verenigingen, scholen en anderen, bij andere accommodaties moet de gemeente die taak naar zich toe trekken.
4. Werk de ruimtelijke gevolgen van de omvorming tot Bewegepark uit en onderzoek welke mogelijkheden er zijn om een groeiende stroom sporters en recreanten in goede banen te leiden. Onderzoek daarbij hoe de bereikbaarheid en de parkeerruimte op Het Stadsbroek verbeterd kunnen worden.
5. Anticipeer op kansen voor topsportaccommodaties door zowel bij eigen (nieuwbouw)plannen als bij plannen van anderen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om te komen tot een topsportvariant.

Bijlage 1

Doelstellingen en keuzes sportbeleid Assen

Hoofddoelstellingen

Deze missie wordt uitgewerkt in een aantal hoofddoelstellingen.

Deze doelstellingen hebben zowel betrekking op het 'wat' als het 'hoe'.

Aanpassing van het uitvoeringskader wordt als randvoorwaarde voor het behalen van de inhoudelijke doelstellingen gezien.

De hoofddoelstellingen zijn:

- Het inzetten van sport en bewegen als middel ter bevordering van sociale samenhang, een gezonde leefstijl en participatie van burgers in een vitale stad.
- Gebruik maken van de infrastructuur van sportverenigingen om mensen actief te houden en te krijgen, waar nodig met behulp van stimulering en ondersteuning.
- Sportverenigingen met bestaansrecht helpen gezond te blijven of weer te worden.
- Stimuleren van kleinschalige (breedtesport)evenementen.
- Mensen die geen gebruik maken van de traditionele verenigingsstructuur aanmoedigen in beweging te blijven en/of te komen door bewegen aantrekkelijk te maken.
- Een structurele dialoog met alle partijen die betrokken zijn bij sport en bewegen.
- Het bevorderen van een integrale aanpak.
- Een zo breed mogelijk aanbod realiseren op het gebied voor sport en bewegen.
- Een gemeentelijke organisatie die bereikbaar is voor het veld van sport en bewegen en pro-actief inspeelt op vragen uit het veld.

Keuzes

Aan de hoofddoelstellingen liggen de volgende keuzes ten grondslag:

Er wordt gekozen voor een koppeling van de begrippen sport en bewegen.

Sport wordt van oudsher beoefend met als doel plezier te hebben en te wedijveren. Steeds meer mensen zijn tegenwoordig echter om andere redenen actief.

Waarom mensen bewegen is niet zo interessant. Belangrijker is dat het bijdraagt aan de vitaliteit van individuen, maar ook aan de vitaliteit van de samenleving als geheel. Daarom zien wij sport ook als een middel en niet alleen als doel op zich.

Assen zet in op versterking van de breedtesport, op activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn. De sportvereniging heeft hierin een leidende rol; de bijdrage van verenigingen overstijgt het belang van sport en bewegen. Het is een plek voor veel sociale contacten en het lidmaatschap is vormend. Gezonde verenigingen blijven ook in de toekomst een vitale rol spelen, ongeacht of zij zich beperken tot hun kernactiviteit of dat zij een bredere maatschappelijke functie voor zichzelf weggelegd zien.

Sportverenigingen blijven in aanmerking komen voor ondersteuning. Verenigingen zullen zelf bestaansrecht, draagvlak en een duidelijke hulpvraag aan moeten tonen. Sportverenigingen die breder maatschappelijk actief willen worden en daarmee een grotere bijdrage aan de verwezenlijking van de gemeentelijke doelstellingen leveren, willen wij meer ondersteuning bieden.

Topsport is een inspiratie voor de breedtesport. Maar de ondersteuning van topsporters en talenten zien wij niet als onze taak. Voor deze taak zijn andere, beter toegeruste, organisaties beschikbaar. Wij zien het als onze taak om topsporters en talenten door te verwijzen naar het Olympisch Steunpunt Noord-Nederland.

Andere aanbieders van sport en bewegen bedienen een steeds groter deel van de sportmarkt. Voor het eerst zien wij hen als mogelijke partners om onze doelstellingen te realiseren. Met andere (commerciële) aanbieders wordt waar nodig en wenselijk op contractbasis samengewerkt. Dit doet geen afbreuk aan het belang dat wij aan sportverenigingen blijven toekennen.

Bijlage 2

Kansen nieuwe accommodaties

A. Upgrading Beweegpark

A1. Beachvelden

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Beachaccommodaties schieten als paddenstoelen uit de grond, en steeds meer volleybalverenigingen, gemeenten en scholen tonen interesse in het gebruik hiervan. Beachsporten blijken het heel goed te doen, vooral bij jongeren. Het sexy imago van het beachvolleybal – dat het inmiddels tot olympische sport heeft gebracht – inspireert ook andere sportbonden. Zo heeft de KNVB het beachsoccer omarmd en ook de handbalbond maakt serieus werk van een strandvariant. De realisatie van een beachcourt draagt bij aan de mogelijkheden voor zaalsportverenigingen, recreatiesport, schoolsport en evenementen.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	De realisatie van een beachcourt draagt bij aan de mogelijkheden om aansprekende evenementen te organiseren.
Mogelijke meerwaarde topsport	Als trainingsvoorziening kan het een rol spelen bij talentontwikkeling, door de nabijheid van faciliteiten als een sporthal en hospitality (De Bonte Wever) zijn voorwaarden voor top-evenementen in te vullen.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Beachvelden vergroten de mogelijkheden voor verenigingen. E.e.a. sluit met name aan bij de wensen van Sudosa.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Een beachveld is voor diverse sporten te gebruiken en heeft ook een recreatieve functie in combinatie met het openlucht zwembad.
Raakvlak met andere functies	Beachvolleybal kan onderdeel kan uitmaken van het curriculum van sportopleidingen, zoals sport en bewegen en sportmanagement. Daarmee kan de positie van de sportopleidingen in Assen worden versterkt.
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	In Assen zijn geen permanente beachcourts beschikbaar. Wel wordt jaarlijks een groot toernooi georganiseerd aan de Baggelhuizerplas. Beachvolleybal is de snelst groeiende zomersport van Nederland. Beachaccommodaties schieten dan ook als paddenstoelen uit de grond, en steeds meer volleybalverenigingen, gemeenten en scholen tonen interesse in het gebruik hiervan. Daarnaast hebben andere sporten (voetbal, korfbal, handbal) een beachvariant ontwikkeld. De investeringskosten zijn relatief beperkt, zeker als een accommodatie bij bestaande kleedvoorzieningen wordt ontwikkeld. Bij inzet voor diverse gebruikers (diverse verenigingen, scholen) is een hoog gebruiksrendement mogelijk.
Ruimtelijke mogelijkheden	Binnen de uitwerking van een openlucht zwembad kan ruimte ingelast worden t.b.v. een beachcourt. Bekeken moet worden of die ruimte beschikbaar is.

A2. Overkapping ijsbaan, aanleg ijshockeyvloer en jaarrond openstelling

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	De aanleg van een ijsvloer op het middenterrein van de ijsbaan zorgt voor een verbreding van het aanbod van ijssporten. Op die ijsvloer kunnen ook ijshockey, kunstschaatsen, short track en curling worden beoefend. Bovendien zijn er meer mogelijkheden voor recreatieve activiteiten en voor evenementen (ijsshows). De volledige overkapping zorgt bovendien voor meer comfort (kwaliteitsaspect) wat ook een positieve invloed heeft op het bezoek.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	De overkapping geeft de ijsbaan een kwalitatieve impuls.
Mogelijke meerwaarde topsport	Met name de jaarrond openstelling biedt ploegen en teams (schaatsen en mogelijk ook andere ijssporten) de gelegenheid om ook buiten het seizoen op ijs te trainen.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Realisatie van een 60x30 meter vloer maakt het mogelijk om nieuwe verenigingen te starten of te laten doorstarten.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Intensivering van het gebruik van het binnenterrein.
Raakvlak met andere functies	De andere ijssporten voegen mogelijkheden toe voor de recreatiesport en voor het onderwijs. Openstelling buiten het schaatsseizoen, bijvoorbeeld in de zomer, kan leiden tot bijzondere evenementen.
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	<p>Overkapping betekent een kwaliteitsimpuls die voor sommige schaatsers van invloed kan zijn op de keuze tussen Heerenveen, Groningen en Assen. De concurrentiepositie van Assen kan dus worden versterkt. Een sterkere invloed op de concurrentiepositie heeft een 60x30 meter ijsvloer. Dat aanbod ontbreekt momenteel zodat beoefenaren van andere ijssporten moeten uitwijken naar met name Groningen.</p> <p>De ervaringen met openstelling van ijsbanen in Nederland buiten het schaatsseizoen zijn slecht. De kosten zijn enorm hoog, het bezoek is zeer gering. Met name Thialf produceert 's zomers enkele weken ijs, KNSB en NOC*NSF brengen daarvoor een groot deel van de kosten op. Topschaatsers kunnen er dan trainen. De beperkte extra inkomsten uit recreatief schaatsen mag Thialf zelf behouden. Die opbrengst is echter zeer klein.</p> <p>De jaarrond openstelling betekent dat er het hele jaar ijs zal moeten worden gemaakt, ook in warmere perioden. Dat vergt veel energiegebruik. Door teruglevering van kan op de extra kosten worden bespaard, maar de warmte- en elektriciteitsvraag in de zomermaanden is juist laag. Per saldo zijn ook in dat verband de kosten hoger dan de opbrengsten.</p> <p>Het aanbrengen van een extra ijsvloer gaat gepaard met extra investeringskosten en extra energieverbruik. In vergelijking met aparte, extra ijshal vallen die kosten echter mee (zie B3).</p>
Ruimtelijke mogelijkheden	Een en ander vindt plaats binnen de bestaande ruimte van de ijshal. Wel zal moeten worden bekeken hoe het midden terrein kan worden ontsloten voor zowel sporters als toeschouwers. De eenvoudigste en goedkoopste oplossing is een brug over de 400 m baan.

A3. Overkapping wielerkom baan

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Ook in het winterseizoen blijft de mogelijkheid tot het gebruik van de wielerkom baan bestaan. Zonder overkapping is de baan namelijk buiten gebruik.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	Overkapping levert een grote kwalitatieve impuls en vergroot de activiteit binnen het wielersportcentrum in de wintermaanden. De aantrekkelijkheid als trainingscentrum voor talenten en toppers wordt ermee vergroot.
Mogelijke meerwaarde topsport	Meer trainingsmogelijkheden voor talenten en toppers.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Naar verwachting groot draagvlak binnen wielerverenigingen in de regio Noord-Nederland. Een dergelijke voorziening is niet aanwezig.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Geen uitbreiding in vergelijking met een open kom baan.
Raakvlak met andere functies	Geen uitbreiding in vergelijking met een open kom baan.
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	Concurrentie is er niet. De belangstelling vanuit verenigingen in de regio voor een all weather wielerkom baan is dan ook naar verwachting groot, zo leert de ervaring met het Omnisportcentrum in Apeldoorn. Het aantal aanvragen aldaar om de baan te mogen gebruiken is groter dan de vraag. Hoewel kleiner van opzet, zou zo'n situatie zich ook in Assen kunnen voordoen. Door overkapping is gebruik in de winter mogelijk, wat bij een onoverdekte baan niet het geval is. Daarmee neemt het gebruiksrendement toe, zeker omdat ook minder op de baangespecialiseerde renners er zullen gaan trainen.
Ruimtelijke mogelijkheden	Overkapping vergt nauwelijks extra ruimte. Mogelijk wordt bij de realisatie van de kom baan al rekening gehouden met toekomstige overkapping.

B. Kansen topsport- en grootschalige leisureaccommodaties

B1. Overdekte atletiekbaan

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Beperkt doordat een trainingsvoorziening zich richt op een kleine groep atleten (sprint en technische nummers), terwijl de meeste atleten zich richten op langere loopnummers. Het gebruik is beperkt van april t/m september. Een wedstrijd-baan is geschikt voor een grotere groep atleten en biedt meer mogelijkheden.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	Een trainingshal heeft weinig uitstraling, een wedstrijdhal met rondbaan heeft een hoger ambitieniveau, biedt mogelijkheden voor wedstrijden en evenementen tot op topniveau (afhankelijk van de uitvoering).
Mogelijke meerwaarde topsport	Een trainingsvoorziening kan een belangrijke rol spelen bij talentontwikkeling, een wedstrijdhal kan daarnaast ook top-evenementen herbergen
Aansluiting bij wensen verenigingen	In eerste instantie sluit een trainingshal het beste aan bij het huidige niveau en de ambities van de vereniging.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Een trainingshal kan ook onderdak bieden aan andere takken van sport. Afhankelijk van de bezetting door atletiek kan worden bepaald in hoeverre daar invulling aan kan worden gegeven. Het gaat daarbij met name om trainingsgebruik. Een wedstrijdhal biedt minder mogelijkheden voor gebruik voor andere sporten, maar kan voor grote evenementen of competitie op hoog niveau juist weer wel een belangrijke functie hebben.
Raakvlak met andere functies	Een trainingshal biedt mogelijkheden voor gebruik door scholen, zorg (beweegtherapie) en bedrijven. Een wedstrijdhal is hier door zijn omvang minder geschikt voor.
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	Er zijn in Noord-Nederland geen permanente voorzieningen voor indoor atletiek. Daarmee zou een atletiekhal een grote regionale functie hebben. Evenementen zijn er wel, maar in beperkte mate (bijv. Groningen Indoor in Martiniplaza) en met een beperkt programma. De verwachting is daarom dat een hal veel evenementen kan herbergen en verenigingen uit de wijde regio zal trekken. Door de beperkte openstellingsduur, de geringe financiële mogelijkheden en de beperkte commerciële inverdienkans is het economisch rendement naar verwachting klein.
Ruimtelijke mogelijkheden	Inpasbaar binnen plannen stadsrandzone.

B2. Wielerdome

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Gering. Het gebruik is beperkt tot een kleine groep wielrenners uit de regio.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	Een wielerdome levert een grote kwalitatieve impuls en maakt met voldoende randvoorzieningen (tribune, hospitality) grote wielerevenementen mogelijk. Daarmee past zo'n voorziening uitstekend in het kader Assen Wielersstad.
Mogelijke meerwaarde topsport	Meer trainingsmogelijkheden voor talenten en toppers en mogelijkheden voor topevenementen.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Naar verwachting groot draagvlak binnen wielerverenigingen in de regio Noord-Nederland.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Mogelijkheden voor zaalsportevenementen op het binnenterrein. Door de hal voldoende hoog te laten zijn kunnen interlands of internationale kampioenschapswedstrijden worden gehuisvest.
Raakvlak met andere functies	Voornamelijk sportfuncties, alleen bij voldoende aanpassingen in PvE kunnen andersoortige evenementen mogelijk worden. De vraag is of die aanpassingen zinvol zijn, daar Assen al over een grootschalige evenementenhal beschikt (TT-hall).
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	Concurrentie is er alleen op nationaal niveau in Amsterdam en Apeldoorn en toekomstig wellicht in Rotterdam, in de regio is er geen concurrentie. Voor grotere evenementen zal een wielerdome met die twee gevestigde namen moeten concurreren. Het normale gebruik is relatief beperkt en het aantal bezoeken zal naar verwachting relatief laag zijn. Een dergelijke accommodatie kan niet zonder gemeentelijke exploitatiebijdrage bestaan. Realisatie kan een vervolgstap zijn op de ervaringen met een eerst open en later mogelijk overdekte kombaau.
Ruimtelijke mogelijkheden	Ruimte is aanwezig binnen de stadsrandzone.

B3. IJshal

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	De realisatie van een ijshal met een ijsvloer van 60x30 meter zorgt voor een verbreding van het aanbod van ijssporten. Op die ijsvloer kunnen ook ijshockey, kunstschaatsen, short track en curling worden beoefend. Bovendien zijn er meer mogelijkheden voor recreatieve activiteiten en voor evenementen (ijshows).
Bijdrage aan ambities en uitstraling	De realisatie van een ijshal past binnen het breedtesportbeleid en biedt mogelijkheden voor profilering.
Mogelijke meerwaarde topsport	Voor topsport zijn er mogelijkheden, maar dan moet de hal wel met topsportfaciliteiten worden uitgerust. Daarbij moeten de ijssporten zich dan zodanig ontwikkelen dat die topsportfuncties ook daadwerkelijk benut kunnen worden. Wel kunnen functies worden toegevoegd die topsportevenementen mogelijk maken. De hal wordt in dat geval meer in het kader van het evenementenbeleid geplaatst.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Realisatie van een 60x30 meter vloer maakt het mogelijk om nieuwe verenigingen te starten of te laten doorstarten.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Er zijn mogelijkheden om de ijsvloer af te dekken en de hal incidenteel voor bijvoorbeeld indoor sportevenementen te benutten. In dat geval moet de hal voldoende hoog zijn en voldoende tribunecapaciteit en hospitalityvoorzieningen hebben.
Raakvlak met andere functies	De andere ijssporten voegen mogelijkheden toe voor de recreatiesport en voor het onderwijs.
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	<p>Beoefenaren van andere ijssporten moeten nu uitwijken naar bijvoorbeeld Groningen, Heerenveen of Leeuwarden. Assen bevindt zich in het verzorgingsgebied van met name Karding. Assen beschikt over een eigen verzorgingsgebied dat circa 20.000-35.000 bezoeken per seizoen op kan leveren (bron: kengetallen Marktplan en bezoekcijfers Vereniging Kunstijsbanen Nederland). Er is dus een markt, maar de beperkte openstelling en de naar verwachting geringe inkomsten maken een investering bij voorbaat onrendabel.</p> <p>Misschien zorgt de mogelijkheid voor andersoortige sportevenementen voor meer exposure en bezoeken, maar om dat mogelijk te maken moet extra worden geïnvesteerd.</p>
Ruimtelijke mogelijkheden	Ruimte is aanwezig binnen de stadsrandzone.

B4. Zaal sport (topsporthal)

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Een topsporthal richt zich met name op de topsportactiviteiten. Met name doordeweeks is breedtesportgebruik mogelijk. Gezien het bestaande en geplande accommodatieaanbod is de toevoeging naar verwachting beperkt. Alleen bij gelijktijdige vervanging van een bestaande sporthal is er sprake van een wezenlijke bijdrage aan de breedtesport. Als de hal veel voor topsportevenementen wordt gebruikt, is het gebruik voor de breedtesport naar verwachting beperkter dan bij een 'gewone' sporthal.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	Met een topsporthal kan de gemeente Assen meer topevenementen in huis halen.
Mogelijke meerwaarde topsport	Het biedt de zaalsportverenigingen in Assen meer mogelijkheden om zich te etaleren. Assen kan topsportevenementen huisvesten en zich daarmee als sportstad profileren.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Een topsporthal kan verenigingen stimuleren het ambitieniveau te verhogen. Daarnaast wordt het mogelijk om activiteiten voor talenten en de hoger spelende teams te concentreren op één locatie. Het huidige competitieniveau van de zaalsportverenigingen behoeft overigens geen topsporthal.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Een topsporthal kan worden gekoppeld aan andere sportvoorzieningen, zoals een ijshal. Er zijn dan kosten voordelen op het gebied van beheer, onderhoud, inkoop en personeel mogelijk.
Raakvlak met andere functies	Beperkt. Een topsporthal kan ook andersoortige evenementen huisvesten, maar de markt in Assen voorziet al in accommodaties hiervoor (bijvoorbeeld De Bonte Wever, TT-Hall en Racket Center).
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	Als pure zaaltopsportfaciliteit is er geen concurrentie, maar het rendement daarvan is zeer gering. Gezien de in onze ogen goede trainingsfaciliteiten in Assen en de ontwikkelingen die zich daarbij voordoen is het in onze ogen beter zich te concentreren op het scheppen van voorwaarden voor talentontwikkeling (d.m.v. bijv. faciliteiten bij bestaande of nieuw te bouwen sporthallen). Wil de gemeente in de nabije toekomst top zaalsportevenementen in huis halen, kan mogelijk wel worden ingespeeld op bestaande accommodatieplannen, zoals de bouw van een tweede TT-Hall of een dubbele sporthal in het centrumgebied (zie paragraaf 5.4)
Ruimtelijke mogelijkheden	Ruimte is aanwezig binnen de stadsrandzone.

B5. Skihal

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Met de mogelijkheid om in echte sneeuw te skiën wordt het breedtesportaanbod uitgebreid. Het gaat echter niet om een basisfunctie binnen het sportaanbod maar is eerder een recreatieve attractie met een landelijke reikwijdte.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	Een skihal met een behoorlijke afdeling (minimaal 400 meter) kan door zijn omvang en vorm een landmark zijn bij de entree van Assen. Het biedt Assen daarnaast mogelijkheden zich verder te profileren als recreatief en sportief hart van Drenthe.
Mogelijke meerwaarde topsport	Geen.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Niet van toepassing
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Een skihal kan in onze ogen niet worden geëxploiteerd zonder andere nevenvoorzieningen / profit centers. Te denken valt aan een fitnesscentrum, klimhal of een ijsbaan.
Raakvlak met andere functies	Ook andere functies zijn noodzakelijk om de skihal te kunnen exploiteren. Met name horeca- en vergaderfaciliteiten behoren daartoe. De vergaderfaciliteiten zouden benut kunnen worden door het onderwijs, maar de vraag is of de commerciële tarieven daarvoor kunnen worden opgebracht. Verder kunnen scholen er terecht voor zowel lessen, maar ook om ervaringen op te doen (module skileraar).
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	De concurrentie bestaat voornamelijk uit de beide banen van Snowworld in Landgraaf en Zoetermeer. In Landgraaf is de exploitatie succesvol met o.a. een wintersportdorp en een groot hotel. Jaarlijks brengen 1,4 mln mensen een bezoek. Het bezoek aan Zoetermeer is de afgelopen jaren 10-20% afgenomen. Met investering in een extra baan van 400-500 meter denkt men daar het tij te keren. E.e.a. geeft aan dat moeilijk is om bezoekers vast te houden zonder forse vervolginvesteringen om de circa 10 jaar. Het risico is dus groot.
Ruimtelijke mogelijkheden	Het ruimtebeslag is groot, zeker bij een baan van ca. 400 meter. Verder is de landschappelijke impact van zeer groot. Een dergelijk grote accommodatie biedt wel mogelijkheden om ook andere van de in deze bijlage genoemde voorzieningen in onder te brengen. Daarmee kunnen synergievoordelen worden behaald.

B6. Klimhal

Bijdrage aan het breedtesportaanbod	Klimmen is vanuit motorisch-educatieve opzicht een belangrijke vaardigheid. Klimfaciliteiten dragen daarom zeker bij aan het breedtesportaanbod, zeker als bijvoorbeeld scholen daar op een laagdrempelige wijze gebruik van kunnen maken.
Bijdrage aan ambities en uitstraling	Een klimcentrum kan bijdragen aan het imago van actieve en sportieve gemeente.
Mogelijke meerwaarde topsport	Geen.
Aansluiting bij wensen verenigingen	Biedt mogelijkheden om een klimvereniging te starten.
Raakvlak met andere sportvoorzieningen	Een klimhal als separate voorziening heeft in onze ogen weinig kansen. Het risico is groot, de meeste klimcentra zijn daarom ook gekoppeld aan andere voorzieningen. Als commercieel profit center bijvoorbeeld bij een skihal, fitnesscomplex of zelfs discotheek. Als meer maatschappelijke voorziening geïntegreerd in een sporthal. In die uitvoering is het meer een klimwand dan een klimcentrum.
Raakvlak met andere functies	Biedt mogelijkheden voor onderwijs, samenstelling van arrangementen voor het bedrijfsleven.
Marktkansen: concurrentie, verwacht toekomstig gebruik, rendement	Als profit center of nevenfaciliteit biedt het in onze ogen kansen. Uit kengetallen van de Ned. Klim- en Bergsportvereniging blijkt dat een goed geoutilleerde voorziening zo'n 30.000 bezoeken per jaar trekt. Als de investeringskosten beperkt blijven doordat er geen specifieke eigen hal wordt gerealiseerd, is er een redelijk rendement mogelijk.
Ruimtelijke mogelijkheden	Binnen een andere accommodatie.